

Fødevareøkonomisk Institut

Serie D nr. 24

Gartneri- regnskabsstatistik 2003

Horticultural
Account Statistics
2003

København 2004

**Signatur-
forklaring**

- Nul eller mindre end $\frac{1}{2}$ af den anvendte enhed
- Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- .. Oplysning for usikker, giver ingen mening eller udeladt af diskretionshensyn
- ... Oplysning foreligger ikke
- Vandret eller lodret streg markerer databrud i en tidsserie. Oplysningerne fra før og efter databrudet er ikke fuldt sammenlignelige

Som følge af afrunding kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen

Symbols

- Nil or less than half the final digit shown
- Not applicable
- .. Available information not conclusive or not disclosable
- ... Data not available
- Horizontal or vertical line indicates break in series, which means that data before and after break in series are not fully comparable

Due to rounding, the figures given for individual items do not necessarily add up the corresponding totals shown.

Indholdsfortegnelse:

Forord	4
Gartnerierhvervet 2003	5
Potteplantegartnerier	7
Væksthusgrønsager	10
Frilandsgrønsager	12
Frukt og bær	14
Planteskole	17
Tabel 1.1 Driftsresultat: Alle gartnerier	20
Tabel 1.2 Investering og kapital samt opl. for virksomheder med privatøkonomi.	21
Tabel 2.1 Driftsresultat: Potteplantegartnerier	22
Tabel 2.2 Investering og kapital samt opl. for virksomheder med privatøkonomi.	23
Tabel 2.3 Potteplantegartnerier med mindre end 5 000 m ²	24
Tabel 2.4 Potteplantegartnerier med 5 000-9 999 m ²	25
Tabel 2.5 Potteplantegartnerier med 10 000 m ² og over	26
Tabel 2.6 Specifikation af energiforbrug: Potteplantegartnerier	27
Tabel 3.1 Driftsresultat: Gartnerier med væksthusgrønsager	28
Tabel 3.2 Investering og kapital samt opl. for virksomheder med privatøkonomi.	29
Tabel 3.3 Specifikation af energiforbrug: Gartnerier med væksthusgrønsager.....	30
Tabel 4.1 Driftsresultat: Gartnerier med frilandsgrønsager.....	32
Tabel 4.2 Investering og kapital samt opl. for virksomheder med privatøkonomi	33
Tabel 5.1 Driftsresultat: Gartnerier med frugt og bær.....	34
Tabel 5.2 Investering og kapital samt opl. for virksomheder med privatøkonomi.	35
Tabel 6.1 Driftsresultat: Planteskoler.....	36
Tabel 6.2 Investering og kapital samt opl. for virksomheder med privatøkonomi.	37
Materialeudvælgelse og stikprøve	38
Regnskabsstatistikens udarbejdelse	40
Ordforklaring/Table translations	42
English abstract: Danish horticulture 2003.....	48
Revisionskontorer, der har bidraget med mindst tre regnskaber	55

Forord

Den foreliggende regnskabsstatistik er udarbejdet på grundlag af 306 regnskaber, der er repræsentativt udvalgt blandt landets gartneri-, frugtavl- og planteskolevirksomheder. De udvalgte regnskaber følger kalenderåret 2003, idet der dog er medtaget enkelte regnskaber – fortrinsvis for gartnerier i selskabsform – med regnskabsafslutning i 2. halvdel af 2003. Udover at danne grundlag for statistikken, opfylder regnskabsmaterialet de danske forpligtelser over for EU's informationsnet for landøkonomisk bogføring.

Grundmaterialet til statistikken er bearbejdet efter stort set uændrede retningslinier.

Den foreliggende regnskabsstatistik indeholder summariske tabeller for alle virksomheder og for driftsformerne potteplanter, væksthushgrønsager, frilandshgrønsager, frugt og bær samt planteskole. Endvidere findes tabeller over potteplantegartnerier opdelt efter areal og tabeller, der viser energiforbruget i væksthushgartnerier. På Internettet www.foi.dk er der adgang til mere detaljerede regnskabsdata og en publikation om udvælgelse og metode.

Med publiceringen rettes en tak til de gartnere, der har stillet regnskab til rådighed og til de revisionskontorer, der har forestået indberetningen. Bagest i publikationen er vist en liste over de kontorer, der har bidraget med mindst 3 regnskaber.

Bearbejdningen er foretaget af instituttets statistiske afdeling, hvor Henning Porskrog har udvalgt regnskabsmaterialet, mens regnskabsbehandlingen er udført af Henrik Bolding Pedersen, America Solange Sotelo og Steffen Møllenberg. Sidstnævnte har redigeret publikationen sammen med statistikchef Vøgg Løwe Nielsen.

Fødevarøkonomisk Institut, oktober 2004.

Søren E. Frandsen

Gartnerierhvervet 2003

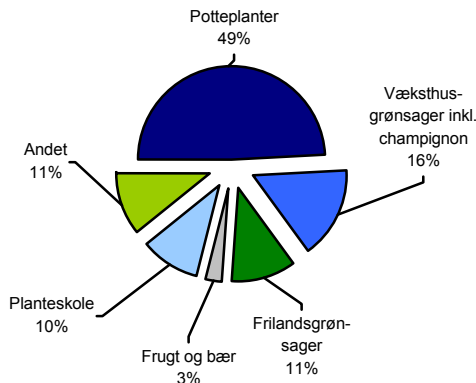
Lavere driftsresultat

For gartnerierhvervet som helhed faldt bruttoudbyttet pr. virksomhed med godt 2 pct. i forhold til året før til 2,9 mio. kr. i 2003. Omkostningerne faldt med knap 2 pct. til 2,6 mio. kr., og driftsresultatet blev på 250.000 kr., hvilket er 22.000 kr. lavere end i 2002. Driftsresultatet skal aflønne brugerfamiliens arbejdsindsats samt forrente egenkapitalen.

Svag udvikling i produktpriser

Faldet i bruttoudbytte og omkostninger hænger bl.a. sammen med en ændret sammensætning af virksomheder, idet andelen af væksthushavende gartnerier er faldet. Væksthushavende gartnerier har i gennemsnit større bruttoudbytte og omkostninger end frilandsgartnerier. For gartnerisektoren som helhed var produkternes prisniveau uændret sammenlignet med 2002 jf. *Jordbrugets prisforhold 2003*. Sammensætningen af gartnerivirksomhedernes bruttoudbytte fremgår af figur 1 og tabel 1.1.

Figur 1. Fordeling af gartnerierne bruttoudbytte

Kilde: Tabel 1.1

Færre væksthushavende gartnerier i 2003

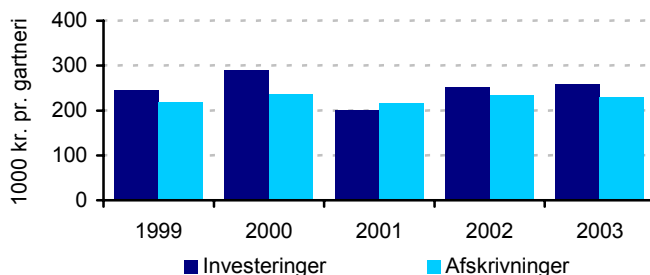
Statistikken for 2003 er baseret på 306 regnskaber, som er repræsentativt udvalgt blandt Danmarks 1.618 gartnerivirksomheder. Antallet af gartnerier er faldet med 1 pct. i forhold til året før. Faldet er udelukkende sket blandt væksthushavende gartnerierne,

mens der har været en svag stigning i antallet af frilandsgartnerier. I modsætning til væksthushusholdningerne skifter nogle frilandsgartnerier mellem landbrug og gartneri afhængig af forholdet mellem landbrugs- og gartneriafgrøder.

Større investeringer i inventar og væksthuse

Investeringer i gartneriaktiver steg med 6.000 kr. til 258.000 kr. pr. virksomhed, se figur 2 og tabel 1.2. Dermed var investeringerne 29.000 kr. større end afskrivningerne, hvilket indikerer lidt større opbygning end nedslidning af produktionsapparatet. Der var betragtelige stigninger i investeringer i væksthuse og inventar, men fald i nettokøb af fast ejendom, som var negativt bl.a. pga. frasalg i nogle mindre virksomheder. Godt tre fjerdedele af de samlede investeringer blev egenfinansieret.

Figur 2. Investeringer og afskrivninger, alle gartnerier

Kilde: Tabel 1.1-1.2

Flere regnskaber uden privatøkonomi

Siden 2001 har der indgået regnskaber uden privatøkonomi i statistikken. Imidlertid er der fra 2002 til 2003 sket mere end en fordobling af antallet af sådanne regnskaber til 47, som især findes blandt væksthushusholdningerne. Det betyder, at privatøkonomiske oplysninger i lidt mindre grad end tidligere er repræsentative for gartnerisektoren.

Lavere egenkapital uden privatøkonomi

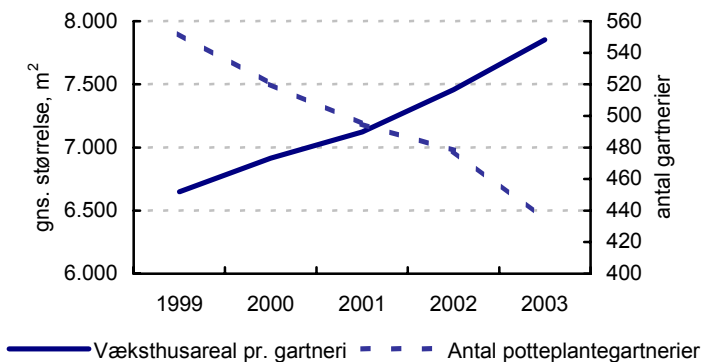
Egenkapitalen ultimo 2003 var lavere end ultimo 2002 og gældsprocenten 4 procentpoint højere. Imidlertid var egenkapitalen i væksthushusholdningerne lavere primo 2003 end ultimo 2002, og det skyldes bl.a. den nævnte forøgelse i antallet af regnskaber uden privatøkonomi.

Lavere driftsresultat

Potteplantegartnerier

Driftsresultatet pr. potteplantegartneri faldt med 135.000 kr. til 430.000 kr. som resultat af større stigninger i omkostningerne end i bruttoudbyttet jf. tabel 2.1. Det skal dog nævnes, at 2002 var det bedste år i den analyserede 5-årsperiode.

Figur 3 Strukturudvikling i potteplantegartnerierne

Kilde: Tabel 2.1

Færre, men større potteplantegartnerier

Som det fremgår af figur 3 og tabel 2.1, steg arealet pr. potteplantegartneri år for år mellem 1999 og 2003 samtidig med, at antallet af gartnerier faldt. Fra 2002 til 2003 steg arealet således med ca. 400 m² til 7.852 m², hvorved bruttoudbyttet steg til knap 6,1 mio. kr. Bruttoudbyttet af potteplanter pr. m² væksthuse var 683 kr., hvilket er næsten uændret sammenlignet med 2002. Dette skal ses på baggrund af prisfald på potteplanter på 1 pct. jf. *Jordbrugets prisforhold 2003*.

Højere driftsomkostninger

Driftsomkostningerne steg med 10 pct. til godt 5,3 mio. kr. Der var især stigninger for energi, lønnet arbejdskraft samt vedligeholdelse.

Mere energi

Stigningen i energiomkostninger fra 681.000 til 788.000 kr. skyldes højere energipriser, det forøgede væksthuseareal samt større både forbrug og salg af el. Et større salg af el medfører

øget forbrug af naturgas til elproduktion. Elomkostningerne har været stigende gennem hele den analyserede fem-årsperiode. Energiforbruget til opvarmning (inkl. elforbrug) steg marginalt til 1,79 gigajoule pr. m² væksthuseareal, sandsynligvis fordi vinteren var koldere end året før. Sammensætningen af energityper anvendt i gartneriproduktionen i 2003, målt i gigajoule, fremgår af figur 7. Naturgas anvendt til elproduktion er ikke vist i figuren.

Dyrere arbejdskraft

Omkostninger til lønnet arbejdskraft steg med 14 pct. til knap 1,8 mio. kr. pga. højere timeløn samt flere arbejdstimer. Imidlertid steg den samlede produktionsværdi pr. arbejdstime, og da produktpriserne som tidligere nævnt faldt, var de producerede mængder pr. arbejdstime og dermed arbejdsproduktiviteten klart større end i 2002. Kombinationen af lavere produktpriser og højere arbejds løn kunne dog ikke forhindre en stigning i arbejdsomkostningernes (inkl. en beregnet aflønning af brugerfamilien) andel i bruttoudbyttet fra knap 35 til knap 37 pct.

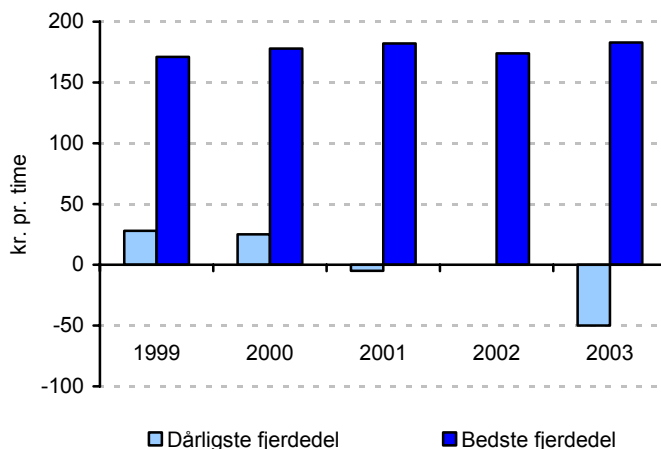
Højere lønningsevne, men lavere forrentningsprocent

Den øgede arbejdsproduktivitet medførte, at der på trods af faldet i driftsresultat var en stigning i lønningsevnen fra 141 til 145 kr. pr. arbejdstime jf. tabel 2.1. Forrentningsprocenten faldt imidlertid fra 5,6 til 3,5.

Højest lønningsevne i store gartnerier

Lønningsevnen var i 2003 som i tidligere år højest i store gartnerier. Som det fremgår af figur 5 og af tabel 2.3-2.5 var lønningsevnen på 158 kr. pr. time i gartnerier med mindst 10.000 m² væksthuse, men kun 97 kr. i gartnerier med under 5.000 m². Forskellen blev øget i 2003, idet der var et fald i lønningsevnen i de små gartnerier og en stigning i de store.

Figur 4. Lønningsevne for dårligste og bedste fjerdedel af potteplantegartnerierne

Kilde: Tabel 2.1

Fortsat stor spredning i resultaterne

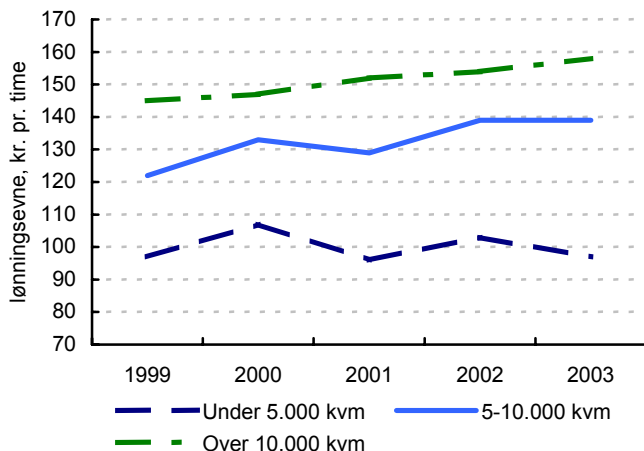
Igen i 2003 var der stor spredning i resultaterne, som ikke kun skyldes forskellig størrelse af gartnerierne. Således var driftsresultatet i gennemsnit i den dårligste fjerdedel af potteplantegartnerierne på -278.000 kr., mens det var på 1.564.000 kr. i den bedste fjerdedel. Mht. lønningsevnen steg forskellen mellem den dårligste og den bedste fjerdedel fra 2002 til 2003 (se figur 4 og tabel 2.1), hvor gennemsnittet i den dårligste fjerdedel var en lønningsevne på -50 kr. pr. time, mens den var 183 kr. pr. time i den bedste fjerdedel. Meget dårlige resultater kan skyldes uheldige omstændigheder det enkelte år, men en stor spredning i resultaterne kombineret med størrelsesøkonomiske fordele kan også være en indikator for, at strukturudviklingen mod færre, men større gartnerier vil fortsætte.

Højere investeringer

Investeringerne i gartneriaktiver steg kraftigt fra 426.000 til 745.000 kr. Investeringer i væksthuse blev mere end fordoblet til 186.000 kr. i gennemsnit pr. gartneri, mens inventarinvesteringerne blev næsten fordoblet til 327.000 kr., jf. tabel 2.1. Det skal dog tilføjes, at størstedelen af bygningsinvesteringerne består af store byggeprojekter på få ejendomme. Langt størstedele-

len af investeringerne fandt sted i gartnerier med mere end 10.000 m² væksthuse, se tabel 2.3-2.5.

Figur 5. Udvikling i lønningsevne for tre størrelsesgrupper af potteplantegartnerier

Kilde: Tabel 2.3-2.5

71 pct. egenfinansieret

Af de samlede investeringer blev 71 pct. egenfinansieret, mens 20 pct. blev finansieret med realkreditlån og stort set det resterende af pengeinstitutter.

Relativt høj gældsprocent i virksomhederne

Gældsprocenten ultimo 2003 var 7 procentpoint højere, end den var ultimo 2002. Heraf skyldes ca. 5 procentpoint en ændring i de anvendte regnskaber.

Væksthusgrønsager

Næsten uændret driftsresultat

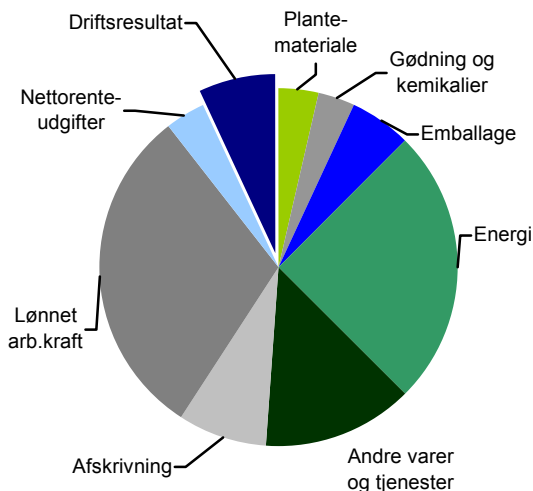
Driftsresultatet pr. gartneri med væksthusgrønsager var på 334.000 kr., hvilket er næsten uændret sammenlignet med 2002, se tabel 3.1. Væksthusarealet pr. gartneri steg marginalt til 11.123 m².

Arealudbyttet næsten uændret

Bruttoudbyttet pr. m² væksthuseareal med grønsager var på 404 kr., hvilket er næsten uændret i forhold til 2002. Resultatet skal

ses på baggrund af prisfald på tomater og salat på hhv. 3 og 8 pct., mens prisen på agurker steg med 17 pct. jf. *Jordbrugets prisforhold 2003*. Det samlede bruttoudbytte var lidt lavere end i 2002, især pga. mindre salg af el fra kraftvarmeanlæg.

Figur 6. Bruttoudbyttets anvendelse til omkostninger og driftsresultat, væksthushvækselsgrønsager

Kilde: Tabel 3.1

Lavere omkostninger

Fordelingen af omkostninger og driftsresultat fremgår af figur 6 og tabel 3.1. De samlede omkostninger faldt, hvilket især skyldes fald mht. energi, vedligeholdelse og lønnet arbejdskraft. Førstnævnte hænger sammen med den lavere elproduktion, men der var også et fald i energiforbruget til opvarmning, som inkl. elforbrug var på 2,01 gigajoule pr. m² væksthushvækselsgrønsager.

Meget naturgas

Sammensætningen af energiforbruget i gartneriproduktionen fremgår af figur 7. Naturgas udgør en meget væsentlig del af energiforbruget til opvarmning af gartnerier med væksthushvækselsgrønsager. Foruden den i figuren viste naturgas, anvendes en del til elproduktion, hvoraf det meste sælges.

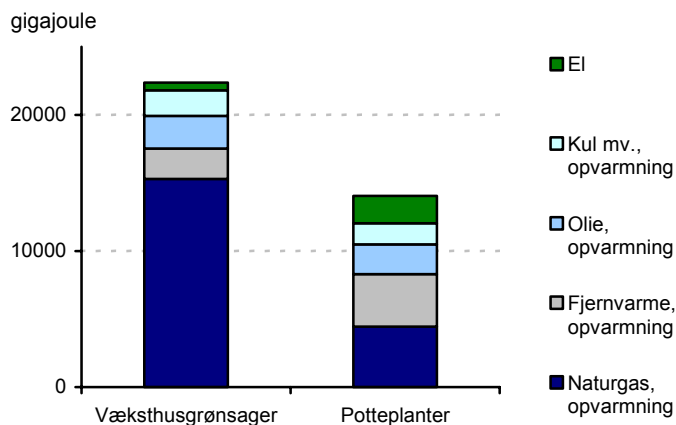
Lavere lønningsevne og forrentning

Lønomkostningerne faldt pga. færre lønnede timer. Alligevel var der et fald i lønningsevnen på 6 kr. til 142 kr. pr. arbejdstime i 2003, mens forrentningsprocenten faldt fra 4,1 til 2,0.

Større investeringer

De samlede investeringer i gartneriaktiver blev næsten tredoblet til 533.000 kr. Der var især stigning for inventar og for nettokøb af fast ejendom, mens byggeri af ny væksthuse fortsat var på et lavt niveau. Gældsprocenten ultimo var 53 mod 54 et år tidligere. Faldet skyldes udviklingen i vurdering af fast ejendom samt den løbende opsparing.

Figur 7. Fordeling af energityper til opvarmning samt el, målt i gigajoule

Meget større driftsresultat

Frilandsgrønsager

Driftsresultatet for gartnerier med grønsager på friland blev mere end fordoblet til 206.000 kr. pr. virksomhed i 2003. Resultatet skyldes et fald i omkostningerne, mens bruttoudbyttet var næsten uændret. Faldet i omkostninger hænger sammen med, at arealet pr. gartneri faldt med ca. 4 ha. til 31 ha. Der var grønsager på ca. halvdelen af arealet, se figur 8.

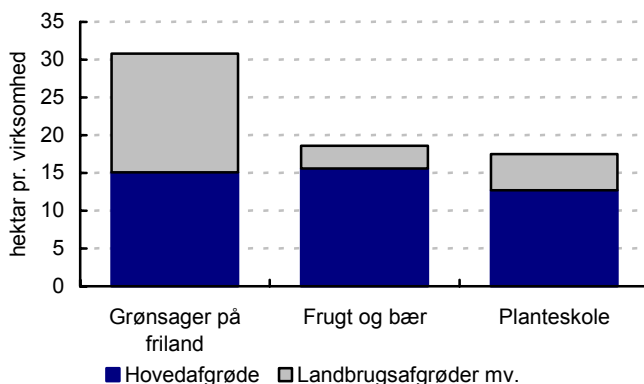
Højere brutto-udbytte pr. ha

Bruttoudbyttet pr. ha med frilandsgrønsager steg med 7.000 til 85.000 kr. på trods af fald i produktpriserne på 5 pct. jf. *Jordbrugets prisforhold 2003*. I forhold til 2002 må der således have været en stigning i de mængdemæssige udbytter og/eller i kvaliteten.

Lavere omkostninger

Driftsomkostningerne faldt med 99.000 kr. til knap 1,2 mio. kr. Der var fald for en række poster, hvoraf især skal nævnes lønnet arbejdskraft, som faldt med 66.000 kr. til 340.000 kr. først og fremmest pga. færre lønnede arbejdstimer. Nettorenteudgifterne faldt med 19.000 kr. til 120.000 kr. Sammensætningen af omkostninger og driftsresultat i fem år fremgår af figur 9.

Figur 8. Det dyrkede areals fordeling på hovedafgrøde¹ og øvrige afgrøder for tre driftsformer 2003

¹Grønsager på friland, frugt og bær samt planteskole.
Kilde: Tabel 4.1, 5.1 og 6.1

Højere lønningsevne og forrentningsprocent

Lønningsevnen steg fra 96 til 117 kr. pr. time. Samtidig var der imidlertid en øget forskel mellem virksomhederne, idet der både var et fald i lønningsevnen i den dårligste fjerdedel af virksomhederne og en stigning i den bedste fjerdedel. Den gennemsnitlige forrentningsprocent steg fra -5,5 til -0,3.

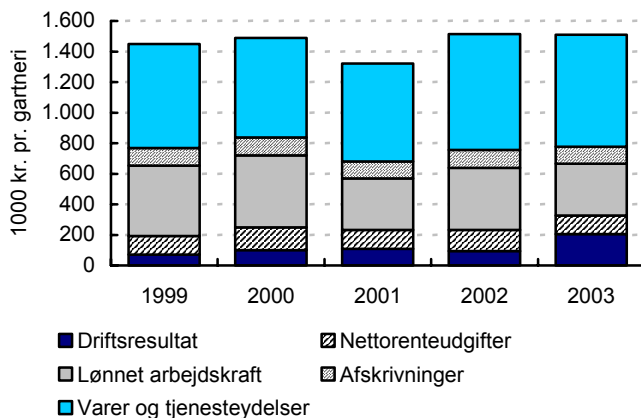
Lavere investeringer

Investeringer i gartneriaktiver faldt kraftigt til 96.000 kr. pr. virksomhed. I 2003 var afskrivningerne 16.000 kr. større end investeringerne.

Opsparing

På trods af det relativt høje driftsresultat fra grønsagsproduktionen udgjorde indkomst fra løn mv. fortsat den største del af den løbende indkomst på 523.000 kr. pr. brugerfamilie. Efter privatforbrug og skatter var der en løbende opsparing på 104.000 kr. Gældsprocenten blev 47 mod 50 ved udgangen af 2002.

Figur 9. Bruttoudbyttets anvendelse til omkostninger og driftsresultat, frilandsgrønsager

Kilde: Tabel 4.1

Negativt driftsresultat

Frugt og bær

Driftsresultatet faldt med 32.000 kr. til -13.000 kr. pr. plantage og var dermed for første gang i en længere årrække negativt, som det fremgår af figur 10 og tabel 5.1. Det lavere driftsresultat hænger sammen med fald i bruttoudbyttet og et knapt så stort fald i omkostningerne. Arealet med frugt og bær pr. plantage var 15,6 ha, hvilket er 0,6 ha mere end i 2002, se arealet i figur 8 og tabel 5.1.

Lavere hektarudbytte.....

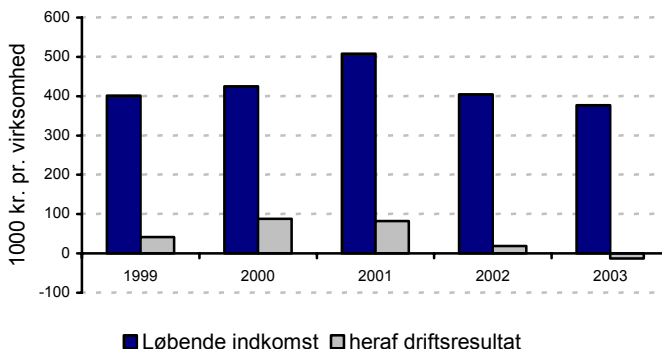
Bruttoudbyttet pr. ha. med frugt og bær faldt med 16 pct. til 23.200 kr., og faldet var især stort for solbær og surkirsebær. For de to sidstnævnte frugtarter var der prisfald på hhv. 49 og 10 pct. sammenlignet med 2002 jf. *Jordbrugets prisforhold 2003*, men da der for frugt- og bær som helhed var prisstignin-

ger på 2 pct., må der samlet set have været fald i de mængdemæssige udbytter og/eller i kvaliteten.

.....og driftsomkostninger

Driftsomkostningerne faldt med 66.000 kr. til 376.000 kr. Der var især fald for grupperne *varer og tjenester i øvrigt* og for lønomkostninger. Førstnævnte skyldes bl.a. et fald i omkostninger til maskinstation, sandsynligvis pga. færre bær til maskinløst, samt fald i omkostninger til husdyr pga. færre husdyr.

Figur 10. Den løbende indkomst og den andel, driftsresultatet udgør heraf, frugt og bær

Kilde: Tabel 5.2

Faldende arbejdsforbrug pr. ha

Faldet i lønomkostninger skyldes først og fremmest færre lønnede timer. Figur 11 viser udviklingen i arbejdsforbrug i plantagen og areal med frugt og bær. I løbet af femårsperioden faldt arbejdsforbruget, samtidig med at arealet steg. Arbejdsforbruget pr. ha er således faldende, og det samme var tilfældet for bruttoudbyttet pr. ha med frugt og bær, som f.eks. lå på 33.000 kr. i 2000 eller godt 40 pct. mere end i 2003. Det er især for solbær og surkirsebær, at bruttoudbyttet pr. ha. er faldet siden 2000, hvilket for solbær kan forklares med betragtelige prisfald og for kirsebær med lavere mængdemæssige udbytter. For frugt og bær som helhed har der været prisstigninger.

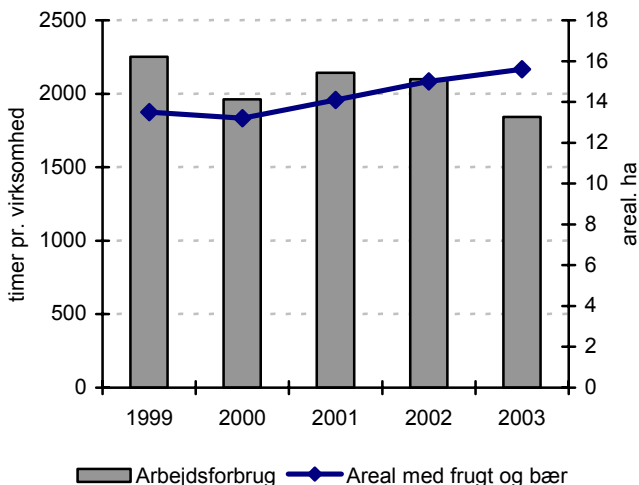
Brugerfamiliens indkomst fra andre kilder end plantagen

Udviklingen har således gået i retning af mindre arbejdsintensiv dyrkning, og samtidig ser det ud til, at der opnås lavere hektarudbytter. Brugerfamiliens arbejdsindsats i plantagen er faldet, så den i 2003 kun svarer til godt 0,7 fuldtidsbeskæftigede personer. Også driftsresultatet faldt, og dyrkningen synes således at blive stadig mere hobbypræget. Som det fremgår af tabel 5.2 og figur 10, har indkomsten fra plantagen hvert år været lav, og brugerfamilien har indkomstmæssigt baseret sig på arbejde uden for plantagen. Antallet af plantager har, som det fremgår af tabel 5.1, været nogenlunde uændret gennem femårsperioden.

Meget lave investeringer

Pga. frasalg af jord blev de samlede investeringer i plantagerne negative. Der var dog også et fald i investeringerne i inventar, mens investeringer i frugttræer og bærbuske var nogenlunde uændrede 31.000 kr. pr. plantage. Gældsprocenten ultimo var 44 mod 45 et år tidligere.

Figur 11. Udviklingen i arbejdsforbrug samt areal med frugt og bær

Kilde: Tabel 5.1

Planteskole

Højere driftsresultat

Driftsresultatet pr. planteskole steg med 105.000 kr. til 312.000 kr. i 2003 jf. tabel 6.1 og figur 13. Stigningen er et resultat af en stigning i bruttoudbyttet og næsten uændrede omkostninger. Arealet med planteskoleplanter steg med 0,4 ha til 12,7 ha pr. virksomhed, se figur 8 og tabel 6.1.

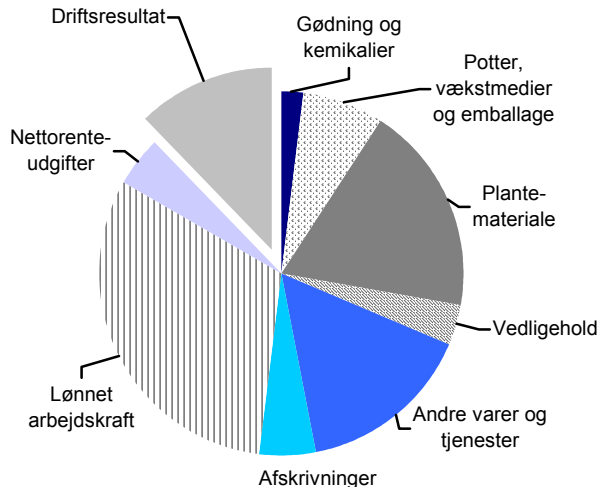
Højere brutto-udbytte pr. ha

Bruttoudbyttet steg med 128.000 kr. til godt 2,5 mio. kr. pr. planteskole. Bruttoudbyttet pr. ha med planteskole steg med 11 pct. til 214.000 kr. Udviklingen skyldes især en 8 pct. stigning i produktpriserne jf. *Jordbrugets prisforhold 2003*.

Uændrede omkostninger

Driftsomkostningerne var næsten uændret 2,1 mio. kr., og hertil kommer renteudgifter på 108.000 kr. Fordelingen af omkostninger og driftsresultat fremgår af figur 12 og tabel 6.1.

Figur 12. Bruttoudbyttets anvendelse til omkostninger og driftsresultat, planteskoler 2003

Kilde: Tabel 6.1

Stigende produktionsværdi pr. arbejdstime

Det samlede arbejdsforbrug var næsten uændret 8.689 timer, hvorfor bruttoudbyttet pr. arbejdstime endnu engang steg, som det fremgår af figur 13. Lønningsevnen steg med 10 kr. til 121 kr. pr. time, mens forrentningsprocenten steg fra -1,7 til -0,2.

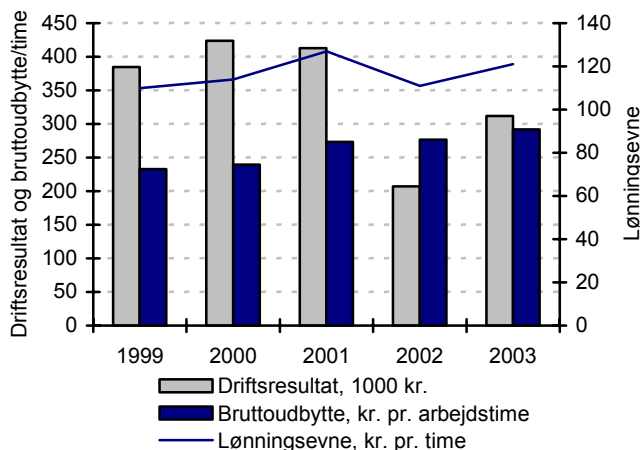
Investeringerne faldt

De samlede investeringer i gartneriaktiver faldt med 32.000 kr. til 171.000 kr. pr. planteskole. Investeringerne var dog fortsat højere end afskrivningerne. Gældsprocenten steg med 1 til 40 ved udgangen af 2003.

Højere indkomst og opsparing

Driftsresultatet fra planteskolen udgjorde godt halvdelen af brugerfamiliens løbende indkomst. Brugerfamilien arbejdede 2.241 timer i planteskolen svarende til godt 1,3 fuldtidsbeskæftiget, hvilket er langt mere end for frilandsgrønsager og for frugt og bær. Indkomsten i 2003 var større end privatforbrug og skatter, og der var en løbende opsparing på 151.000 kr. pr. planteskole.

Figur 13. Driftsresultat, lønningsevne og bruttoudbytte pr. arbejdstime, planteskoler

Kilde: Tabel 6.1

Tabel 1.1 Driftsresultat: Alle gartnerier

Financial results: All horticultural holdings

	1999	2000	2001	2002	2003
1 Antal virksomheder	1 909	1 811	1 800	1 641	1 618
2 Stikprøve	304	312	310	316	306
RESSOURCER	----- pr. virksomhed -----				
3 Væksthusareal, m ²	2 916	3 125	2 812	3 173	3 005
4 Frilandsareal, ha	13,4	14,7	15,5	17,5	19,0
113 Heraf med gartneriafgrøder	6,7	6,8	7,6	8,4	8,7
5 Bruger alder, år	52	52	51	51	51
6 Arbejdsindsats, timer	8 262	8 527	8 003	8 528	8 036
7 Heraf lønnet arbejdskraft, timer	6 055	6 463	5 930	6 458	6 015
8 Energiforbrug, GigaJoule	7 326	8 379	6 843	7 366	6 784
RESULTATOPGØRELSE, GARTNERI	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
9 Bruttoudbytte i alt	2 487	2 795	2 720	2 954	2 888
10 Væksthusgrønsager	402	473	367	487	458
11 Potteplanter	1 227	1 371	1 350	1 436	1 398
12 Snitblomster og øvrig væksthushproduktion	44	34	36	35	26
13 Frilandsgrønsager	199	194	244	237	317
14 Frugt og bær	77	90	93	105	81
15 Planteskole	265	294	326	272	282
16 Gartneri i øvrigt fra friland	30	36	45	80	35
17 Landbrugsprodukter	62	69	73	78	87
18 Tilskud til landbrugsprodukter	12	16	16	18	21
19 Generelle driftstilskud	43	48	32	33	28
20 Salg af el	91	120	99	120	101
21 Andre kilder	34	51	38	52	55
22 Driftsomkostninger i alt	2 099	2 352	2 296	2 510	2 467
23 Plantemateriale	261	287	309	328	302
24 Potter og vækstmedier	115	119	120	130	124
25 Gødning, kemikalier m.v.	76	79	77	90	90
26 Emballage	97	113	124	148	146
27 Vedligeholdelse	128	125	120	133	134
28 Varer og tjenester i øvrigt	259	271	274	295	302
29 Energi	233	343	291	317	309
30 Energiafgifter	20	19	19	16	15
31 Afskrivninger	219	237	217	233	229
32 Lønnet arbejdskraft	686	753	738	811	805
33 Ejendomsskatter	5	6	8	9	11
34 Driftsresultat før renter	388	444	424	444	421
35 Nettorenteudgifter, gartneri	155	166	159	172	170
36 Driftsresultat, gartneri	233	278	265	272	250
1. kvartilgruppe	-175	-169	-158	-159	-184
4. kvartilgruppe	882	1 031	960	1 049	1 003
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje	0,4	2,0	1,2	1,1	0,2
38 Lønningsevne, kr. pr. time	111	121	124	124	127
1. kvartilgruppe	-19	-39	-49	-54	-95
4. kvartilgruppe	154	160	164	160	166

Tabel 1.2 Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi
Investments, capital, and information from accounts with non-farm entries

	1999	2000	2001	2002	2003
INVESTERING OG FINANSIERING					
	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
46 Investeringer i alt	377	446	289	365	467
47 Heraf væksthuse	51	72	53	26	47
48 Heraf inventar	121	127	102	108	147
49 Heraf gartneriaktiver i øvrigt	74	91	47	117	65
51 Heraf finansielle aktiver	68	64	19	23	102
53 Finansiering i alt	377	446	289	365	467
54 Egenfinansiering	302	386	319	332	356
55 Realkreditlån	10	58	6	41	107
56 Banklån	41	53	20	-31	-7
57 Låntagning i øvrigt	36	22	-41	41	23
58 Akkord på gæld	6	1	3	-	3
59 Låneomkostninger	8	5	5	7	10
60 Forpagtning	-9	-68	-14	-12	-6
BALANCE, ULTIMO					
67 Aktiver	5 946	6 370	6 572	7 317	7 116
68 Heraf gartneriaktiver	3 784	4 104	4 211	4 856	4 692
69 Passiver	5 946	6 370	6 572	7 317	7 116
70 Realkreditlån	1 831	1 965	1 935	2 173	2 262
71 Banklån	608	671	624	686	704
72 Lån i øvrigt	613	656	601	709	671
73 Forpagtningsværdi	199	225	225	205	347
66 Egenkapital	2 694	2 853	3 187	3 544	3 132
74 Gældsprocent	53	54	50	50	54
202 Stikprøve (antal regnskaber med privatøkonomi)	304	312	294	296	259
INDKOMST OG FORBRUG, BRUGERFAMILIEN¹⁾					
	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
236 Driftsresultat, gartneri	233	278	249	257	208
239 Anden indkomst m.v.	188	218	235	221	252
240 Overskud, bolig	43	44	45	52	43
241 Nettorenteudgifter, privat og andre erhverv	33	36	36	36	37
242 Løbende indkomst	431	503	494	495	465
243 Personlige skatter	155	151	172	171	153
244 Privatforbrug	233	249	251	270	248
245 Løbende opsparing	43	104	71	54	64
UDVIKLING I EGENKAPITAL¹⁾					
261 Egenkapitalforskydninger i alt	340	272	376	254	-2
262 Egenkapital, primo + løbende opsparing	2 397	2 685	2 692	3 208	2 869
263 Kapitalændringer på aktiver	263	151	326	222	-63
264 Kapitalændringer på gæld	39	19	-12	-10	5
265 Andre kapitalændringer	-5	-2	-9	-13	-8
266 Egenkapital, ultimo	2 694	2 853	2 997	3 408	2 803

1) Fra 2001 kun regnskaber med privatøkonomi, se tekstafsnittet.

Tabel 2.1 Driftsresultat: Potteplantegartnerier
Financial results: All holdings with potplants

	1999	2000	2001	2002	2003
1 Antal virksomheder	552	520	495	478	434
2 Stikprøve	112	115	118	108	106
RESSOURCER	----- pr. virksomhed -----				
3 Væksthusareal, m ²	6 650	6 914	7 123	7 457	7 852
108 Heraf potteplanter, m ²	6 414	6 712	7 024	7 353	7 741
4 Frilandsareal, ha	0,6	0,8	0,8	0,8	0,8
5 Bruger alder, år	52	51	50	51	49
6 Arbejdsindsats, timer	13 249	13 863	13 858	14 841	15 112
7 Heraf lønnet arbejdskraft, timer	10 745	11 436	11 631	12 483	12 745
8 Energiforbrug, GigaJoule	14 982	15 402	16 186	15 723	17 082
RESULTATOPGØRELSE, GARTNERI	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
9 Bruttoudbytte i alt	4 632	5 161	5 322	5 680	6 070
10 Væksthusgrønsager	158	132	123	156	167
11 Potteplanter	4 156	4 654	4 841	5 047	5 416
12 Snitblomster og øvrig væksthushproduktion	-	-	-	7	-
13 Frilandsgrønsager	-	-	5	-	10
14 Frugt og bær	5	2	-	4	3
15 Planteskole	10	7	-	10	9
16 Gartneri i øvrigt fra friland	48	74	67	107	63
17 Landbrugsprodukter	3	3	3	-	1
18 Tilskud til landbrugsprodukter	1	1	-	-	-
19 Generelle driftstilskud	75	66	55	58	65
20 Salg af el	145	138	190	214	254
21 Andre kilder	30	84	37	78	82
22 Driftsomkostninger i alt	3 963	4 410	4 634	4 830	5 331
23 Plantemateriale	539	640	677	707	691
24 Potter og vækstmedier	312	322	326	334	349
25 Gødning, kemikalier m.v.	94	105	100	104	116
26 Emballage	209	233	247	271	301
27 Vedligeholdelse	160	181	182	196	234
28 Varer og tjenester i øvrigt	414	438	468	480	532
29 Energi	483	614	662	681	788
30 Energifgifter	45	47	48	36	37
31 Afskrivninger	426	446	447	458	503
32 Lønnet arbejdskraft	1 279	1 383	1 474	1 560	1 777
33 Ejendomsskatter	2	2	3	3	3
34 Driftsresultat før renter	668	750	688	850	739
35 Netto renteudgifter, gartneri	271	280	289	285	309
36 Driftsresultat, gartneri	398	470	399	565	430
1. kvartilgruppe	-253	-301	-225	-110	-278
4. kvartilgruppe	1 397	1 570	1 337	1 741	1 564
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje	4,4	5,2	4,5	5,6	3,5
38 Lønningsevne, kr. pr. time	129	135	136	141	145
1. kvartilgruppe	28	25	-5	-	-50
4. kvartilgruppe	171	178	182	174	183

Tabel 2.2 Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi
Investments, capital, and information from accounts with non-farm entries

	1999	2000	2001	2002	2003
INVESTERING OG FINANSIERING	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
46 Investeringer i alt	734	659	329	565	872
47 Heraf væksthuse	167	131	88	84	186
48 Heraf inventar	261	221	178	173	327
49 Heraf gartneriaktiver i øvrigt	107	120	55	170	232
51 Heraf finansielle aktiver	116	52	-54	20	73
53 Finansiering i alt	734	659	329	565	872
54 Egenfinansiering	538	635	524	688	616
55 Realkreditlån	-39	8	-112	31	175
56 Banklån	115	33	24	-142	104
57 Låntagning i øvrigt	123	7	-94	1	-2
58 Akkord på gæld	10	-	10	-	11
59 Låneomkostninger	10	5	5	9	14
60 Forpagtning	-3	-19	-17	-5	-18
BALANCE, ULTIMO					
67 Aktiver	8 968	9 586	10 257	11 012	10 625
68 Heraf gartneriaktiver	6 026	6 393	6 883	7 446	7 589
69 Passiver	8 968	9 586	10 257	11 012	10 625
70 Realkreditlån	3 146	3 151	3 207	3 650	3 685
71 Banklån	1 157	1 192	1 187	1 107	1 279
72 Lån i øvrigt	1 166	1 214	1 216	1 307	1 377
73 Forpagtningsværdi	216	348	371	191	488
66 Egenkapital	3 283	3 682	4 277	4 758	3 795
74 Gældsprocent	63	60	57	56	63
202 Stikprøve (antal regnskaber med privatøkonomi)	112	115	109	101	80
INDKOMST OG FORBRUG, BRUGERFAMILIEN¹⁾	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
236 Driftsresultat, gartneri	398	470	382	561	328
239 Anden indkomst m.v.	129	129	168	156	180
240 Overskud, bolig	46	49	50	60	51
241 Nettorenteudgifter, privat og andre erhverv	39	42	52	49	50
242 Løbende indkomst	534	606	547	728	510
243 Personlige skatter	196	204	202	224	190
244 Privatforbrug	250	273	276	302	280
245 Løbende opsparing	88	130	69	202	41
UDVIKLING I EGENKAPITAL¹⁾					
261 Egenkapitalforskydninger i alt	460	470	670	324	-70
262 Egenkapital, primo + løbende opsparing	2 910	3 342	3 408	4 623	3 248
263 Kapitalændringer på aktiver	326	291	591	200	-130
264 Kapitalændringer på gæld	80	48	8	-17	18
265 Andre kapitalændringer	-33	1	2	-61	1
266 Egenkapital, ultimo	3 283	3 682	4 009	4 745	3 137

1) Fra 2001 kun regnskaber med privatøkonomi, se tekstafsnittet.

Tabel 2.3 Potteplantegartnerier med mindre end 5 000 m²

Financial results: Potplant holdings with less than 5 000 sqm

	1999	2000	2001	2002	2003
1 Antal virksomheder	316	277	268	274	243
2 Stikprøve	39	42	45	44	35
	----- pr. virksomhed -----				
3 Væksthusareal, m ²	2 220	2 473	2 321	2 435	2 196
5 Bruger alder, år	54	54	51	53	52
6 Arbejdsindsats, timer	4 157	4 693	4 036	4 745	4 020
8 Energiforbrug, GJ	3 514	3 801	3 494	3 409	3 193
	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
9 Bruttoudbytte i alt	1 059	1 350	1 170	1 323	1 176
Heraf:					
11 Potteplanter	988	1 211	1 092	1 262	1 117
19 Generelle driftstilskud	12	11	7	5	5
20 Salg af el	-	-	-	-	-
22 Driftsomkostninger i alt	809	1 080	950	1 082	955
Heraf:					
29 Energi	107	154	153	152	138
31 Afskrivninger	76	95	86	101	76
32 Lønnet arbejdskraft	209	295	232	317	247
34 Driftsresultat før renter	250	270	220	242	221
35 Netto renteudgifter, gartneri	45	57	63	63	66
36 Driftsresultat, gartneri	205	214	157	179	155
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje	-7,9	-5,8	-7,1	-7,8	-8,7
38 Lønningsevne, kr. pr. time	97	107	96	103	97
245 Løbende opsparing	31	11	-23	-12	-15
46 Investeringer	119	106	58	127	37
Heraf:					
47 Væksthuse	28	34	17	14	14
48 Inventar	39	51	33	48	37
49 Gartneriaktiver i øvrigt	1	26	-53	18	-40
53 Finansiering	28	34	17	14	14
Heraf:					
54 Egenfinansiering	112	138	91	89	68
55 Realkreditlån	-3	-30	-31	30	-31
56 Banklån	-19	23	-1	-40	7
BALANCE, ULTIMO					
67 Aktiver	3 145	3 310	3 404	3 689	3 463
68 Heraf gartneriaktiver	1 436	1 634	1 625	1 845	1 843
69 Passiver	3 145	3 310	3 404	3 689	3 463
Heraf:					
70 Realkreditlån	773	936	1 115	1 255	1 337
71 Banklån	198	256	347	233	202
66 Egenkapital	1 882	1 839	1 730	1 872	1 692
74 Gældsprocent	40	44	49	49	51

Tabel 2.4 Potteplantegartnerier med 5 000-9 999 m²

Financial results: Potplant holdings with 5 000-9 999 sqm

	1999	2000	2001	2002	2003
1 Antal virksomheder	163	167	149	106	102
2 Stikprøve	48	43	42	32	35
	----- pr. virksomhed -----				
3 Væksthusareal, m ²	6 967	7 049	7 102	7 192	7 133
5 Bruger alder, år	49	49	50	50	47
6 Arbejdsindsats, timer	14 899	14 836	13 495	12 939	12 776
8 Energiforbrug, GJ	17 046	16 232	16 669	15 711	16 330
	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
9 Bruttoudbytte i alt	4 977	5 351	4 993	5 202	4 987
Heraf:					
11 Potteplanter	4 651	5 028	4 647	4 754	4 560
19 Generelle driftstilskud	86	63	56	69	66
20 Salg af el	166	130	178	244	243
22 Driftsomkostninger i alt	4 295	4 539	4 343	4 393	4 220
Heraf:					
29 Energi	518	614	648	653	690
31 Afskrivninger	406	400	377	358	311
32 Lønnet arbejdskraft	1 377	1 409	1 337	1 258	1 278
34 Driftsresultat før renter	681	812	650	809	767
35 Netto renteudgifter, gartneri	265	257	243	235	221
36 Driftsresultat, gartneri	416	554	407	573	546
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje	3,8	6,0	3,4	5,0	3,6
38 Lønningsevne, kr. pr. time	122	133	129	139	139
245 Løbende opsparing	63	152	-20	137	98
46 Investeringer	525	731	183	409	151
Heraf:					
47 Væksthuse	255	161	19	14	54
48 Inventar	164	201	105	56	81
49 Gartneriaktiver i øvrigt	-38	100	90	73	-32
53 Finansiering	525	731	183	409	151
Heraf:					
54 Egenfinansiering	502	631	356	526	461
55 Realkreditlån	16	-20	-142	-100	-72
56 Banklån	11	151	10	-80	-103
BALANCE, ULTIMO					
67 Aktiver	8 764	9 233	9 474	9 852	8 806
68 Heraf gartneriaktiver	6 115	6 355	6 597	6 714	6 104
69 Passiver	8 764	9 233	9 474	9 852	8 806
Heraf:					
70 Realkreditlån	3 641	3 646	3 395	3 218	2 717
71 Banklån	711	881	865	832	648
66 Egenkapital	3 211	3 581	4 168	4 633	3 964
74 Gældsprocent	63	61	56	53	53

Tabel 2.5 Potteplantegartnerier med 10 000 m² og over

Financial results of all potplant holdings with more than 10 000 sqm

	1999	2000	2001	2002	2003
1 Antal virksomheder	73	77	78	98	89
2 Stikprøve	25	30	31	32	36
	----- pr. virksomhed -----				
3 Væksthusareal, m ²	25 174	22 634	23 670	21 737	24 208
5 Brugerage, år	48	46	51	47	44
6 Arbejdsindsats, timer	49 027	44 805	48 314	45 014	48 260
8 Energiforbrug, GJ	60 150	55 425	58 900	50 050	56 091
	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
9 Bruttoudbytte i alt	19 371	18 485	20 222	18 335	20 757
Heraf:					
11 Potteplanter	16 804	16 250	18 102	15 908	18 205
19 Generelle driftstilskud	320	272	218	193	226
20 Salg af el	727	653	868	780	963
22 Driftsomkostninger i alt	16 915	16 137	17 852	15 743	18 625
Heraf:					
29 Energi	2 038	2 272	2 440	2 184	2 685
31 Afskrivninger	1 997	1 815	1 824	1 563	1 899
32 Lønnet arbejdskraft	5 701	5 249	6 006	5 347	6 552
34 Driftsresultat før renter	2 456	2 348	2 370	2 591	2 132
35 Nettorenteudgifter, gartneri	1 262	1 139	1 151	957	1 079
36 Driftsresultat, gartneri	1 194	1 210	1 219	1 635	1 052
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje	7,9	7,4	8,1	8,8	6,4
38 Lønningsevne, kr. pr. time	145	147	152	154	158
245 Løbende opsparing	386	511	641	1 016	226
46 Investeringer	3 873	2 493	1 538	1 952	3 998
Heraf:					
47 Væksthuse	574	420	464	353	811
48 Inventar	1 444	878	816	644	1 407
49 Gartneriaktiver i øvrigt	893	502	362	699	1 282
53 Finansiering	3 873	2 493	1 538	1 952	3 998
Heraf:					
54 Egenfinansiering	2 466	2 432	2 331	2 528	2 299
55 Realkreditlån	-317	208	-334	177	1 026
56 Banklån	924	-186	135	-491	611
BALANCE, ULTIMO					
67 Aktiver	34 703	32 980	35 310	32 665	32 386
68 Heraf gartneriaktiver	25 757	23 634	25 504	23 838	25 075
69 Passiver	34 703	32 980	35 310	32 665	32 386
Heraf:					
70 Realkreditlån	12 338	10 063	10 040	10 786	11 249
71 Banklån	6 319	5 241	4 687	3 838	4 962
66 Egenkapital	9 525	10 542	13 242	12 934	9 376
74 Gældsprocent	71	66	60	59	69

Table 2.6 Specifikation af energiforbrug: Potteplantegartnerier

Specification of energy consumption: Holdings with potplants

	1999	2000	2001	2002	2003
3 Væksthusareal, m ² pr. virksomhed	6 650	6 914	7 123	7 457	7 852
	----- pr. virksomhed -----				
	----- gigajoule pr. virksomhed -----				
75 ENERGIFORBRUG I ALT	14 982	15 402	16 186	15 723	17 082
76 OPVARMNING AF VÆKSTHUSE	11 562	12 115	12 621	11 601	12 034
77 Naturgas	3 304	3 572	4 578	4 107	4 449
78 Fjernvarme	3 883	4 071	3 982	4 033	3 845
79 Let olie	659	474	522	614	511
80 Svær olie	2 456	2 117	1 284	1 592	1 687
81 Kul	1 261	1 881	2 255	1 255	1 543
82 Anden energi	-	-	-	-	-
83 ENERGI I ØVRIGT	3 420	3 287	3 565	4 122	5 048
84 Elektricitet	1 340	1 536	1 491	1 530	2 005
85 Naturgas til el-produktion	2 037	1 703	2 034	2 551	3 003
86 Brændstof	43	48	40	41	41
	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
87 ENERGIOMKOSTNINGER I ALT	529	660	710	717	824
88 OPVARMNING AF VÆKSTHUSE	291	375	397	385	423
89 Naturgas	95	151	183	160	194
90 Fjernvarme	85	86	93	108	106
91 Let olie	23	23	28	32	28
92 Svær olie	60	75	45	56	62
93 Kul	27	41	48	29	34
94 Anden energi	-	-	-	-	-
95 ENERGI I ØVRIGT	192	239	266	295	365
96 Elektricitet	131	161	177	190	231
97 Naturgas til el-produktion	56	71	82	98	124
98 Brændstof	5	6	5	6	6
99 Anden energi	1	1	2	2	3
100 GRØNNE AFGIFTER	45	47	48	36	37
101 CO ₂ -afgift	30	31	31	24	23
102 SO ₂ -afgift	13	12	12	9	9
103 Rumvarmeafgift	3	4	5	4	4

Følgende konstanter er benyttet ved omregning af de enkelte energiarter til gigajoule

Naturgas	0,040 GJ/m ³
Fjernvarme	0,17 GJ/m ³ eller 3,6 GJ/mWh
Let olie	35,9 GJ/1000 l
Svær olie	40,7 GJ/tons
Kul	26,5 GJ/tons
El	3,6 GJ/1000 kWh
Brændstof	35,9 GJ/1000 l

Tabel 3.1 Driftsresultat: Gartnerier med væksthushgrønsager

Financial results: Holdings with glasshouse vegetables

	1999	2000	2001	2002	2003
1 Antal virksomheder	135	133	122	108	108
2 Stikprøve	26	21	20	23	25
RESSOURCER	----- pr. virksomhed -----				
3 Væksthusareal, m ²	8 792	9 884	9 865	11 053	11 123
109 Heraf væksthushgrønsager, m ²	8 676	9 870	9 815	10 773	10 764
4 Frilandsareal, ha	0,7	0,6	0,7	0,4	2,2
5 Brugerlder, år	52	55	54	58	56
6 Arbejdsindsats, timer	10 443	12 401	10 962	12 349	12 254
7 Heraf lønnet arbejdskraft, timer	8 297	10 364	8 993	10 649	10 196
8 Energiforbrug, GigaJoule	27 701	35 212	29 941	34 024	30 138
RESULTATOPGØRELSE, GARTNERI	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
9 Bruttoudbytte i alt	3 616	4 694	4 393	5 153	4 883
10 Væksthushgrønsager	2 911	3 724	3 534	4 202	4 103
11 Potteplanter	38	-	8	14	9
12 Snitblomster og øvrig væksthushproduktion	-	-	1	-	-
13 Frilandsgrønsager	32	2	-	-	8
14 Frugt og bær	-	-	-	-	-
15 Planteskole	-	-	-	-	-
16 Gartneri i øvrigt fra friland	-	-	7	8	11
17 Landbrugsprodukter	2	2	3	2	24
18 Tilskud til landbrugsprodukter	1	2	1	1	4
19 Generelle driftstilskud	141	185	139	129	112
20 Salg af el	474	722	692	790	603
21 Andre kilder	16	56	10	8	10
22 Driftsomkostninger i alt	3 121	4 216	3 985	4 607	4 363
23 Plantemateriale	119	120	138	158	175
24 Potter og vækstmedier	75	71	85	104	96
25 Gødning, kemikalier m.v.	135	145	123	151	163
26 Emballage	151	194	272	308	270
27 Vedligeholdelse	289	250	266	338	242
28 Varer og tjenester i øvrigt	277	357	305	335	332
29 Energi	729	1 350	1 186	1 293	1 191
30 Energiafgifter	36	31	30	30	30
31 Afskrivninger	307	404	342	366	392
32 Lønnet arbejdskraft	1 002	1 292	1 236	1 522	1 469
33 Ejendomsskatter	1	2	2	3	4
34 Driftsresultat før renter	495	478	408	545	520
35 Nettorenteudgifter, gartneri	197	199	212	211	186
36 Driftsresultat, gartneri	298	280	196	335	334
1. kvartilgruppe	-145	-169	-426	-154	-163
4. kvartilgruppe	1 068	978	1 003	1 420	1 329
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje	3,0	2,6	1,4	4,1	2,0
38 Lønningsevne, kr. pr. time	125	128	132	148	142
1. kvartilgruppe	4	-39	-23	-48	-21
4. kvartilgruppe	158	166	167	167	167

Table 3.2 Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi
Investments, capital, and information from accounts with non-farm entries

	1999	2000	2001	2002	2003
INVESTERING OG FINANSIERING					
	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
46 Investeringer i alt	527	869	588	529	793
47 Heraf væksthuse	19	334	407	23	19
48 Heraf inventar	61	203	68	161	350
49 Heraf gartneriaktiver i øvrigt	285	-74	5	3	164
51 Heraf finansielle aktiver	130	295	35	258	143
53 Finansiering i alt	527	869	588	529	793
54 Egenfinansiering	509	584	345	490	657
55 Realkreditlån	-38	665	81	-202	87
56 Banklån	105	141	148	-140	174
57 Låntagning i øvrigt	3	94	23	383	-115
58 Akkord på gæld	-	11	-	-	-
59 Låneomkostninger	9	10	10	3	9
60 Forpagtning	-43	-616	-	-	-
BALANCE, ULTIMO					
67 Aktiver	6 789	8 328	8 515	9 424	9 485
68 Heraf gartneriaktiver	4 445	5 217	5 456	6 132	6 524
69 Passiver	6 789	8 328	8 515	9 424	9 485
70 Realkreditlån	1 935	3 041	2 947	2 877	2 681
71 Banklån	607	855	847	847	1 111
72 Lån i øvrigt	780	949	913	1 333	1 121
73 Forpagtningsværdi	477	30	-	-	272
66 Egenkapital	2 990	3 453	3 808	4 368	4 300
74 Gældsprocent	53	58	55	54	53
202 Stikprøve (antal regnskaber med privatøkonomi)	26	21	18	20	18
INDKOMST OG FORBRUG, BRUGERFAMILIEN¹⁾					
	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
236 Driftsresultat, gartneri	298	280	294	348	342
239 Anden indkomst m.v.	128	178	150	161	124
240 Overskud, bolig	42	25	50	65	64
241 Nettorenteudgifter, privat og andre erhverv	42	49	28	28	29
242 Løbende indkomst	425	434	466	545	501
243 Personlige skatter	144	149	174	164	140
244 Privatforbrug	213	254	245	254	213
245 Løbende opsparing	68	31	47	127	149
UDVIKLING I EGENKAPITAL¹⁾					
261 Egenkapitalforskydninger i alt	413	26	262	355	216
262 Egenkapital, primo + løbende opsparing	2 645	3 458	2 973	3 407	3 521
263 Kapitalændringer på aktiver	219	-145	228	258	43
264 Kapitalændringer på gæld	33	34	-9	-11	16
265 Andre kapitalændringer	94	106	-5	-18	9
266 Egenkapital, ultimo	2 990	3 453	3 187	3 635	3 589

1) Fra 2001 kun regnskaber med privatøkonomi, se tekstafsnittet.

Table 3.3 Specifikation af energiforbrug: Gartnerier med væksthushorsager

Specification of energy consumption: Holdings with glasshouse vegetables

	1999	2000	2001	2002	2003
3 Væksthusareal, m ² pr. virksomhed	8 792	9 884	9 865	11 053	11 123
	----- pr. virksomhed -----				
75 ENERGIFORBRUG I ALT	27 701	35 212	29 941	34 024	30 138
76 OPVARMNING AF VÆKSTHUSE	19 575	23 930	20 752	23 664	21 791
77 Naturgas	11 791	17 135	15 246	17 718	15 292
78 Fjernvarme	2 107	3 672	2 567	3 130	2 237
79 Let olie	970	625	242	318	559
80 Svær olie	4 390	2 331	2 334	1 015	1 827
81 Kul	318	166	247	1 388	1 805
82 Anden energi	-	-	115	94	72
83 ENERGI I ØVRIGT	8 126	11 283	9 189	10 361	8 347
84 Elektricitet	532	594	612	570	574
85 Naturgas til el-produktion	7 546	10 632	8 532	9 727	7 688
86 Brændstof	48	57	45	64	85
	----- gigajoule pr. virksomhed -----				
87 ENERGIOMKOSTNINGER I ALT	765	1 381	1 216	1 323	1 221
88 OPVARMNING AF VÆKSTHUSE	480	846	756	819	810
89 Naturgas	293	650	575	630	612
90 Fjernvarme	59	82	69	93	64
91 Let olie	41	36	11	17	30
92 Svær olie	82	74	85	38	63
93 Kul	6	5	7	33	35
94 Anden energi	-	-	9	8	6
95 ENERGI I ØVRIGT	249	504	430	474	381
96 Elektricitet	57	65	76	70	72
97 Naturgas til el-produktion	186	425	343	390	293
98 Brændstof	5	7	7	10	10
99 Anden energi	2	7	5	5	6
100 GRØNNE AFGIFTER	36	31	30	30	30
101 CO ₂ -afgift	24	24	21	22	20
102 SO ₂ -afgift	10	7	8	7	9
103 Rumvarmeafgift	1	1	1	1	2
	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				

Følgende konstanter er benyttet ved omregning af de enkelte energiarter til gigajoule

Naturgas	0,040 GJ/m ³
Fjernvarme	0,17 GJ/m ³ eller 3,6 GJ/mWh
Let olie	35,9 GJ/1000 l
Svær olie	40,7 GJ/tons
Kul	26,5 GJ/tons
El	3,6 GJ/1000 kWh
Brændstof	35,9 GJ/1000 l

Tabel 4.1 Driftsresultat: Gartnerier med frilandsgrønsager

Financial results: All holdings with vegetables in the open

	1999	2000	2001	2002	2003
1 Antal virksomheder	185	196	203	183	207
2 Stikprøve	46	36	40	46	46
RESSOURCER	----- pr. virksomhed -----				
3 Væksthusareal, m ²	17	32	8	23	13
4 Frilandsareal, ha	29,7	29,5	27,4	34,7	30,8
110 Heraf frilandsgrønsager, ha	16,5	15,4	13,0	16,6	15,1
5 Bruger alder, år	52	49	49	48	50
6 Arbejdsindsats, timer	6 165	6 247	4 656	5 065	4 415
7 Heraf lønnet arbejdskraft, timer	4 387	4 250	2 759	3 290	2 909
8 Energiforbrug, GigaJoule	450	483	516	452	456
RESULTATOPGØRELSE, GARTNERI	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
9 Bruttoudbytte i alt	1 450	1 488	1 322	1 516	1 509
10 Væksthusgrønsager	-	-	-	-	15
11 Potteplanter	9	13	-	11	-
12 Snitblomster og øvrig væksthusholdning	-	5	-	-	-
13 Frilandsgrønsager	1 245	1 222	1 052	1 225	1 260
14 Frugt og bær	6	10	7	11	7
15 Planteskole	-	-	-	-	-
16 Gartneri i øvrigt fra friland	-	1	-	-	-
17 Landbrugsprodukter	105	137	126	169	141
18 Tilskud til landbrugsprodukter	25	24	25	38	32
19 Generelle driftstilskud	22	20	16	8	8
20 Salg af el	2	-	-	-	-
21 Andre kilder	37	56	95	54	46
22 Driftsomkostninger i alt	1 256	1 240	1 089	1 282	1 183
23 Plantemateriale	119	108	105	130	127
24 Potter og vækstmedier	7	5	1	4	3
25 Gødning, kemikalier m.v.	52	54	55	68	63
26 Emballage	75	110	81	117	117
27 Vedligeholdelse	126	104	106	102	107
28 Varer og tjenester i øvrigt	247	207	228	270	253
29 Energi	39	46	46	47	42
30 Energiafgifter	5	6	6	6	4
31 Afskrivninger	116	117	111	116	112
32 Lønnet arbejdskraft	460	472	336	406	340
33 Ejendomsskatter	10	9	13	15	16
34 Driftsresultat før renter	193	248	233	233	326
35 Netto renteudgifter, gartneri	121	149	124	139	120
36 Driftsresultat, gartneri	72	100	109	94	206
1. kvartilgruppe	-108	-132	-155	-199	-144
4. kvartilgruppe	378	431	556	593	914
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje	-7,1	-4,9	-5,5	-5,5	-0,3
38 Lønningsevne, kr. pr. time	87	95	95	96	117
1. kvartilgruppe	-17	-41	-84	-65	-152
4. kvartilgruppe	124	132	137	143	177

Tabel 4.2 Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi
Investments, capital, and information from accounts with non-farm entries

	1999	2000	2001	2002	2003
INVESTERING OG FINANSIERING	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
46 Investeringer i alt	115	183	190	255	343
47 Heraf væksthuse	-	-	-	-	-
48 Heraf inventar	46	80	64	100	80
49 Heraf gartneriaktiver i øvrigt	36	100	39	179	15
51 Heraf finansielle aktiver	-32	-74	6	-75	101
53 Finansiering i alt	115	183	190	255	343
54 Egenfinansiering	94	171	225	79	265
55 Realkreditlån	23	52	-17	224	161
56 Banklån	11	-1	28	-55	-104
57 Låntagning i øvrigt	-44	-21	-32	15	27
58 Akkord på gæld	29	-	-	-	-
59 Låneomkostninger	4	8	4	6	10
60 Forpagtning	6	-10	-9	-3	5
BALANCE, ULTIMO					
67 Aktiver	3 692	4 010	4 740	4 809	4 971
68 Heraf gartneriaktiver	2 436	2 739	2 853	3 287	2 940
69 Passiver	3 692	4 010	4 740	4 809	4 971
70 Realkreditlån	1 096	1 453	1 522	1 513	1 374
71 Banklån	331	441	452	313	398
72 Lån i øvrigt	299	357	302	332	290
73 Forpagtningsværdi	495	298	324	469	560
66 Egenkapital	1 469	1 461	2 140	2 183	2 350
74 Gældsprocent	54	61	52	50	47
202 Stikprøve (antal regnskaber med privatøkonomi)	46	36	39	44	43
INDKOMST OG FORBRUG, BRUGERFAMILIEN¹⁾	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
236 Driftsresultat, gartneri	72	100	107	110	200
239 Anden indkomst m.v.	204	286	409	259	319
240 Overskud, bolig	37	37	45	46	42
241 Nettorenteudgifter, privat og andre erhverv	28	39	63	33	39
242 Løbende indkomst	285	384	498	382	523
243 Personlige skatter	129	99	171	180	150
244 Privatforbrug	199	234	258	254	268
245 Løbende opsparing	-43	51	70	-51	104
UDVIKLING I EGENKAPITAL¹⁾					
261 Egenkapitalforskydninger i alt	138	148	440	101	-35
262 Egenkapital, primo + løbende opsparing	1 288	1 364	1 745	2 099	2 471
263 Kapitalændringer på aktiver	163	136	398	175	-137
264 Kapitalændringer på gæld	-3	-2	-30	-12	3
265 Andre kapitalændringer	21	-37	2	-11	-5
266 Egenkapital, ultimo	1 469	1 461	2 115	2 252	2 332

1) Fra 2001 kun regnskaber med privatøkonomi, se tekstafsnittet.

Table 5.1 Driftsresultat: Gartnerier med frugt og bær

Financial results: Horticultural holdings with fruit and berries

	1999	2000	2001	2002	2003
1 Antal virksomheder	264	292	270	277	279
2 Stikprøve	32	42	39	42	41
RESSOURCER	----- pr. virksomhed -----				
3 Væksthusareal, m ²	-	-	-	-	-
4 Frilandsareal, ha	16,5	17,5	18,6	18,5	18,6
111 Heraf frugt og bær, ha	13,5	13,2	14,1	15,0	15,6
5 Brugerage, år	55	52	53	54	56
6 Arbejdsindsats, timer	2 251	1 963	2 142	2 099	1 842
7 Heraf lønnet arbejdskraft, timer	892	664	776	733	623
8 Energiforbrug, GigaJoule	142	116	112	129	107
RESULTATOPGØRELSE, GARTNERI	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
9 Bruttoudbytte i alt	525	546	565	531	430
10 Væksthusgrønsager	-	-	-	-	-
11 Potteplanter	-	-	-	-	-
12 Snitblomster og øvrig væksthushproduktion	-	-	-	-	-
13 Frilandsgrønsager	27	13	29	19	17
14 Frugt og bær	432	442	432	418	352
15 Planteskole	1	-	-	1	1
16 Gartneri i øvrigt fra friland	-	-	-	-	-
17 Landbrugsprodukter	31	45	60	56	26
18 Tilskud til landbrugsprodukter	6	8	10	7	6
19 Generelle driftstilskud	2	8	8	11	4
20 Salg af el	-	-	-	-	-
21 Andre kilder	27	29	27	20	24
22 Driftsomkostninger i alt	421	390	420	442	376
23 Plantemateriale	5	3	8	5	9
24 Potter og vækstmedier	1	1	1	2	1
25 Gødning, kemikalier m.v.	68	61	65	66	67
26 Emballage	11	12	10	14	14
27 Vedligeholdelse	42	41	41	46	37
28 Varer og tjenester i øvrigt	113	115	125	131	96
29 Energi	11	11	12	12	11
30 Energiafgifter	2	1	1	2	1
31 Afskrivninger	66	65	65	83	72
32 Lønnet arbejdskraft	98	74	83	72	58
33 Ejendomsskatter	5	6	9	10	11
34 Driftsresultat før renter	104	156	146	89	54
35 Nettorenteudgifter, gartneri	62	67	63	70	67
36 Driftsresultat, gartneri	42	88	82	19	-13
1. kvartilgruppe	-178	-78	-177	-151	-216
4. kvartilgruppe	364	390	498	254	225
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje	-8,0	-4,6	-6,0	-7,5	-8,2
38 Lønningsevne, kr. pr. time	57	76	66	31	7
1. kvartilgruppe	-134	-60	-199	-121	-210
4. kvartilgruppe	160	154	168	112	87

Tabel 5.2 Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi
Investments, capital, and information from accounts with non-farm entries

	1999	2000	2001	2002	2003
INVESTERING OG FINANSIERING	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
46 Investeringer i alt	144	160	153	117	13
47 Heraf væksthuse	-	-	-	-	-
48 Heraf inventar	39	32	33	37	12
49 Heraf gartneriaktiver i øvrigt	143	17	-33	14	-134
51 Heraf finansielle aktiver	-65	49	81	-9	5
53 Finansiering i alt	144	160	153	117	13
54 Egenfinansiering	124	162	110	97	67
55 Realkreditlån	105	-66	78	33	77
56 Banklån	-56	3	6	38	-99
57 Låntagning i øvrigt	-20	68	2	-1	-22
58 Akkord på gæld	-	-	-	-	-
59 Låneomkostninger	9	6	5	6	8
60 Forpagtning	-	-2	-37	-44	-2
BALANCE, ULTIMO					
67 Aktiver	3 535	3 254	4 062	4 465	4 364
68 Heraf gartneriaktiver	1 858	1 734	1 987	2 472	2 171
69 Passiver	3 535	3 254	4 062	4 465	4 364
70 Realkreditlån	1 166	965	1 253	1 410	1 488
71 Banklån	186	184	197	345	227
72 Lån i øvrigt	143	241	251	215	169
73 Forpagtningsværdi	97	160	140	123	121
66 Egenkapital	1 943	1 705	2 222	2 372	2 359
74 Gældsprocent	44	45	43	45	44
202 Stikprøve (antal regnskaber med privatøkonomi)	32	42	39	42	40
INDKOMST OG FORBRUG, BRUGERFAMILIEN¹⁾	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
236 Driftsresultat, gartneri	42	88	82	19	-13
239 Anden indkomst m.v.	350	328	401	368	387
240 Overskud, bolig	42	41	46	51	40
241 Nettorenteudgifter, privat og andre erhverv	33	33	22	33	36
242 Løbende indkomst	401	425	508	405	377
243 Personlige skatter	136	125	197	161	132
244 Privatforbrug	235	233	269	285	242
245 Løbende opsparing	30	67	41	-41	3
UDVIKLING I EGENKAPITAL¹⁾					
261 Egenkapitalforskydninger i alt	244	93	90	154	-130
262 Egenkapital, primo + løbende opsparing	1 729	1 678	2 173	2 176	2 535
263 Kapitalændringer på aktiver	203	36	106	188	-29
264 Kapitalændringer på gæld	27	-7	-23	-14	-1
265 Andre kapitalændringer	-16	-3	-34	22	-103
266 Egenkapital, ultimo	1 943	1 705	2 222	2 372	2 402

1) Fra 2001 kun regnskaber med privatøkonomi, se tekststafnittet.

Tabel 6.1 Driftsresultat: Planteskoler

Financial results: Nurseries.

	1999	2000	2001	2002	2003
1 Antal virksomheder	234	215	197	185	183
2 Stikprøve	31	36	35	31	35
RESSOURCER	----- pr. virksomhed -----				
3 Væksthusareal, m ²	278	306	195	123	127
4 Frilandsareal, ha	14,1	15,2	17,3	17,2	17,5
11,0 Heraf planteskole, ha	11,0	11,7	12,6	12,3	12,7
5 Brugerage, år	51	52	51	52	51
6 Arbejdsindsats, timer	10 332	11 074	10 204	8 698	8 689
7 Heraf lønnet arbejdskraft, timer	7 848	8 529	7 718	6 577	6 448
8 Energiforbrug, GigaJoule	355	485	513	368	349
RESULTATOPGØRELSE, GARTNERI	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
9 Bruttoudbytte i alt	2 405	2 650	2 791	2 406	2 534
10 Væksthusgrønsager	-	-	-	-	-
11 Potteplanter	28	-	-	-	-
12 Snitblomster og øvrig væksthushproduktion	67	109	59	67	54
13 Frilandsgrønsager	10	8	11	7	6
14 Frugt og bær	1	2	1	1	1
15 Planteskole	2 237	2 461	2 631	2 226	2 381
16 Gartneri i øvrigt fra friland	18	19	29	25	24
17 Landbrugsprodukter	9	10	14	12	15
18 Tilskud til landbrugsprodukter	6	7	9	10	9
19 Generelle driftstilskud	10	8	8	5	4
20 Salg af el	-	-	-	-	-
21 Andre kilder	19	27	29	54	42
22 Driftsomkostninger i alt	1 922	2 127	2 259	2 086	2 115
23 Plantemateriale	394	436	481	451	468
24 Potter og vækstmedier	80	89	95	83	97
25 Gødning, kemikalier m.v.	50	59	52	56	48
26 Emballage	33	32	66	73	88
27 Vedligeholdelse	106	107	113	102	98
28 Varer og tjenester i øvrigt	298	319	297	304	332
29 Energi	31	44	48	40	43
30 Energif afgifter	5	5	5	5	5
31 Afskrivninger	135	146	162	147	127
32 Lønnet arbejdskraft	785	884	931	816	798
33 Ejendomsskatter	5	6	9	8	12
34 Driftsresultat før renter	483	523	532	320	419
35 Nettorenteudgifter, gartneri	98	99	118	113	108
36 Driftsresultat, gartneri	385	424	413	207	312
1. kvartilgruppe	37	-32	-49	-192	-152
4. kvartilgruppe	1 109	1 231	1 101	856	1 079
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje	2,4	2,5	2,5	-1,7	-0,2
38 Lønningsevne, kr. pr. time	110	114	127	111	121
1. kvartilgruppe	33	48	36	-43	-28
4. kvartilgruppe	146	145	169	150	158

Table 6.2 Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi
Investments, capital, and information from accounts with non-farm entries

	1999	2000	2001	2002	2003
INVESTERING OG FINANSIERING					
	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
46 Investeringer i alt	400	524	464	243	517
47 Heraf væksthuse	-	3	-	-	1
48 Heraf inventar	117	140	139	89	72
49 Heraf gartneriaktiver i øvrigt	180	202	169	114	98
51 Heraf finansielle aktiver	70	74	38	-71	194
53 Finansiering i alt	400	524	464	243	517
54 Egenfinansiering	319	383	419	238	336
55 Realkreditlån	60	-23	117	57	19
56 Banklån	-6	149	30	72	-43
57 Låntagning i øvrigt	28	10	-96	-117	210
58 Akkord på gæld	-	-	-	-	-
59 Låneomkostninger	7	2	4	4	4
60 Forpagtning	5	7	-2	-3	-
BALANCE, ULTIMO					
67 Aktiver	5 269	6 091	6 587	6 386	6 849
68 Heraf gartneriaktiver	3 479	3 818	4 332	4 305	4 280
69 Passiver	5 269	6 091	6 587	6 386	6 849
70 Realkreditlån	1 179	1 181	1 529	1 485	1 513
71 Banklån	307	456	541	537	554
72 Lån i øvrigt	541	594	530	463	669
73 Forpagtningsværdi	80	81	64	53	40
66 Egenkapital	3 162	3 780	3 924	3 848	4 071
74 Gældsprocent	39	37	40	39	40
202 Stikprøve (antal regnskaber med privatøkonomi)	31	36	34	30	34
INDKOMST OG FORBRUG, BRUGERFAMILIEN¹⁾					
	----- 1 000 kr. pr. virksomhed -----				
236 Driftsresultat, gartneri	385	424	426	212	311
239 Anden indkomst m.v.	143	160	172	223	253
240 Overskud, bolig	42	50	43	43	38
241 Nettorenteudgifter, privat og andre erhverv	21	25	24	22	26
242 Løbende indkomst	549	610	617	456	576
243 Personlige skatter	154	167	180	164	195
244 Privatforbrug	239	258	257	256	230
245 Løbende opsparing	156	185	180	36	151
UDVIKLING I EGENKAPITAL¹⁾					
261 Egenkapitalforskydninger i alt	412	338	401	217	318
262 Egenkapital, primo + løbende opsparing	2 907	3 628	3 754	3 654	3 889
263 Kapitalændringer på aktiver	246	149	226	175	170
264 Kapitalændringer på gæld	35	12	-14	3	-
265 Andre kapitalændringer	-25	-8	9	3	-2
266 Egenkapital, ultimo	3 162	3 780	3 975	3 835	4 056

1) Fra 2001 kun regnskaber med privatøkonomi, se tekststafnittet.

Materialeudvælgelse og stikprøve

Ved udvælgelsen af gartnerivirksomheder tages der hensyn til såvel ønsket om en repræsentativ national regnskabsstatistik som til de krav, der stilles i forbindelse med EU-informationsnettet for landøkonomisk bogføring. I dette afsnit er materialeudvælgelsen og udarbejdelsen af statistikken kortfattet beskrevet. For en mere indgående information henvises til en publikation om dette emne, der kan læses på instituttets hjemmeside www.foi.dk. Klik på *Data og statistik* og *Gartneri* og publikationen *Materialeudvælgelse og definitioner 2003*. Publikationen er i PDF-format.

Materialeudvælgelse

Statistikken for 2003 er baseret på en stikprøve på basis af regnskaber fra gartnerier for året 2003. Der er dog 16 regnskaber, der har udgående status enten 30/6 eller 30/9 2003. Det drejer sig primært om gartnerier i forskellige selskabsformer. For regnskabsåret 2003 udgør stikprøven 306 gartnerier ud af populationen på 1618 virksomheder.

Tabel 7.1 Fordeling af populationen af gartnerier efter størrelsesenhed og efter driftsform

	Størrelsesenhed					I alt
	8,0 - 15,9	16,0 - 39,9	40,0 - 99,9	100,0 - 249,9	250 og over	
	----- antal virksomheder -----					
DRIFTSFORMER						
1. Grønsager under glas	7	19	32	26	24	108
2. Afskårne blomster under glas	1	4	9	11	1	26
3. Potteplanter under glas	6	34	56	141	197	434
4. Champignon	-	-	-	1	7	8
5. Hovedsagelig væksthugartneri	1	16	21	26	11	75
Væksthugartneri	15	73	118	205	240	651
6. Grønsager på friland	38	60	46	40	23	207
7. Blomster på friland	2	5	1	2	-	10
8. Grønsager + blomster på friland	3	11	8	6	2	30
9. Blandet gartneri	31	43	36	47	15	172
Frilandsgartneri	74	119	91	95	40	419
10. Frugt og bær	69	108	72	25	5	279
11. Planteskole	22	44	49	30	38	183
12. Hoveds. permanente beplantninger	28	14	28	15	1	86
Permanente beplantninger	119	166	149	70	44	548
Alle driftsformer	208	358	358	370	324	1618

Kilde: Danmarks Statistiks landbrugs- og gartneritælling 2003

Populationen af gartnerier omfatter alle egentlige gartnerier over en vis økonomisk størrelse ifølge Danmarks Statistiks landbrugs- og gartneritælling. En jordbrugsbedrift klassificeres som gartneri, såfremt standarddækningsbidraget (SDB) fra gartneri udgør mindst 50 pct. af det samlede SDB fra landbrugs- og gartneriaktiviteter. SDB udtrykker forskellen mellem bruttoudbyttet og de tilhørende stykomkostninger. For alle afgrødetyper beregnes SDB som et gennemsnit af de faktiske dækningsbidrag for en given referenceperiode. Inddelingen efter driftsform sker på grundlag af sammensætningen af SDB. Som hovedregel henføres en virksomhed til en given driftsform, når mere end 2/3 af virksomhedens samlede SDB kommer fra den givne driftsform (fx potteplanter, frilandsgrønsager eller planteskole). Populationen af gartnerier stratificeret efter økonomisk størrelse og driftsform er vist i tabel 7.1, mens stikprøven for 2003 er vist i tabel 7.2.

Udvælgelsen af stikprøven sker på baggrund af den stratificerede population, således at fastlæggelsen af udvalgsprocenten i de enkelte delpopulationer sker på baggrund af en beregnet optimal fordeling med henblik på bestemmelse af gartnerierhvervets samlede bruttoudbytte.

Tabel 7.2 Fordeling af stikprøven af gartnerier efter størrelsesenhed og efter driftsform

	----- Størrelsesenhed -----					I alt
	8,0- 15,9	16,9- 39,9	40,0- 99,9	100,0- 249,9	250 og over	
DRIFTSFORMER	----- antal virksomheder -----					
1. Grønsager under glas	-	2	3	8	12	25
2. Afskærne blomster under glas	-	1	1	1	-	3
3. Potteplanter under glas	1	3	9	23	70	106
4. Champignon	-	-	-	-	4	4
5. Hovedsagelig væksthusgartneri	1	1	5	2	3	12
Væksthusgartneri	2	7	18	34	89	150
6. Grønsager på friland	8	7	9	12	10	46
7. Blomster på friland	-	1	-	2	-	3
8. Grønsager + blomster på friland	-	2	2	1	-	5
9. Blandet gartneri	-	3	5	7	6	21
Frilandsgartneri	8	13	16	22	16	75
10. Frugt og bær	7	16	9	7	2	41
11. Planteskole	1	2	9	10	13	35
12. Hovedsagelig permanente beplantninger	-	1	2	1	1	5
Permanente beplantninger	8	19	20	18	16	81
Alle driftsformer	18	39	54	74	121	306

Således er udvælgelsesprocenten stigende med stigende størrelse af gartnerierne, for at sikre større dækning af de gartnerier, der har det største bruttoudbytte, og som erfaringsmæssigt er temmelig heterogene. Med hensyn til beskæftigelsesforhold, frilandsareal, beliggenhed og brugers alder er stikprøven søgt udvalgt proportionalt fordelt på populationen.

Da statistikken er baseret på en stikprøve, er resultaterne behæftet med nogen usikkerhed, selvom der er tale om et repræsentativt udtræk med en stratifikation, der tager højde for, at alle virksomheder repræsenteres. Usikkerheden er forskellig for de enkelte poster og vil være størst for poster, der kan variere meget mellem virksomheder eller over tid, fx investeringer.

Fra og med statistikken for år 2000 er der udvalgt gartnerier med mere end 8 Europæiske Størrelses Enheder (ESE) mod den tidligere bundgrænse på 4 ESE. I sammenligningsåret 1999 er gartnerier med 4-8 ESE derfor taget ud, hvorefter der er beregnet nye gennemsnitstal. I tabel 7.3 er vist sammenhængen mellem ESE og arealtilliggende. For en nærmere beskrivelse af ESE-beregningen henvises til førnævnte publikation om beregningsmetoder.

Tabel 7.3 Størrelsesenhed omregnet til tekniske enheder og kroner

	----- Størrelsesenhed -----				
	8	16	40	100	250
	----- m ² -----				
Grønsager under glas	331	662	1654	4135	10336
Potteplanter under glas	170	339	849	2122	5304
	----- ha -----				
Grønsager på friland	1,29	2,58	6,44	16,11	40,28
Frugt og bær	2,69	5,38	13,45	33,63	84,08
Planteskole på friland	0,52	1,03	2,58	6,45	16,12
	----- 1000 kr. -----				
Standarddækningsbidrag i 1999-2001 kr.	71,5	143,0	357,5	893,7	2234,2

Regnskabsstatistikens udarbejdelse

Gennemsnitstallene pr. gartneri for hele populationen og for undergrupper, fx driftsformer, er beregnet som vejede gennemsnit. Som vægt anvendes gartneriernes fordeling i respektive undergrupper optalt i regnskabsåret, dvs. på grundlag af Danmarks Statistiks landbrugs- og gartneritælling i sommeren 2003.

Fra og med statistikken for år 2001 indgår regnskaber, først og fremmest i selskabsform, hvor der ikke foreligger private oplysninger om indkomst, forbrug mv. Tabelafsnittene om brugerfamiliens indkomst og forbrug er derfor baseret på de regnskaber, hvori oplysningerne findes. Antallet fremgår af tabellerne.

Renteindtægter, -udgifter og forpagtningsafgift er fordelt på erhverv, andre erhverv og privat via en nøgle, der tager udgangspunkt i aktiver vedrørende gartneri, andre erhverv og privat.

I publikationens tabeller med driftsresultat er der for enkelte nøgletal (Driftsresultat og lønningsevne, kr. pr. time) foretaget en kvartilopdeling med henblik på at belyse variationen for det pågældende nøgletal. De anførte oplysninger er gennemsnit for henholdsvis 1. og 4. kvartilgruppe.

For en nærmere beskrivelse af de enkelte variable i tabellerne henvises til efterfølgende sider med ordforklaring.

Ordforklaring	Table translations
1 Antal virksomheder. Det samlede antal virksomheder i Danmark i den pågældende gruppe.	Number of holdings in Denmark in the group in question.
2 Stikprøve. Antal regnskaber anvendt i statistikken for den pågældende gruppe.	Sample of accounts from the group in question.
RESSOURCER	RESOURCES
3 Væksthusareal, m². Væksthusareal pr. gartneri	Greenhouse area, square metres per holding.
4 Frilandsareal, ha Det dyrkede frilandsareal pr. virksomhed.	Area in the open, cultivated area in the open per holding.
5 Brugerage, år. Brugerens alder pr. 30. juni.	Age of holder, years on June 30 th .
6 Arbejdsindsats, timer. Samlet arbejdsindsats i regnskabsåret.	Labour input, hours. Total labour input in the accounting year.
7 Heraf lønnet arbejdskraft, timer. Den lønnede del af arbejdsindsatsen, dvs. ekskl. brugerfamiliens arbejdsindsats.	Of which paid labour. Number of hours with paid labour, which is total labour input minus labour by the holder and family.
8 Energiforbrug, GigaJoule. Samlet energiforbrug i regnskabsåret omregnet til energienheden GigaJoule.	Energy consumption, GigaJoule. Total use of energy in the accounting year in GigaJoule.
RESULTATOPGØRELSE, GARTNERI	GROSS OUTPUT AND COSTS
9 Bruttoudbytte. (10-21) Værdi af produktion korrigeret for beholdningsændringer. Inkl. egen produktion af plantemateriale, herunder stiklinger, samt foder.	Gross output. (10-21) The value of production including change in stock of products produced on the holding. Incl. seed, cuttings, bedding plants produced on the holding.
10 Væksthusgrønsager. Grønsager dyrket i væksthuse, herunder først og fremmest tomater, agurker og salat.	Greenhouse vegetables. Mostly tomatoes, cucumbers and lettuce.
11 Potteplanter. Mange arter, findes i grundmaterialet opdelt i grønne og blomstrende samt udplantningsplanter til henholdsvis blomster og grønsager.	Pot plants. Many species. In the accounts subdivided into flowering, green, flowering bedding plants and bedding plants for vegetables.
12 Snitblomster og øvrig væksthushproduktion. Herunder afskårne blomster samt planteskole i væksthuse.	Cut flowers and other greenhouse products. Cut flowers and nursery products from greenhouses.
13 Frilandsgrønsager. Herunder jordbær, men ikke konservesærter eller kartofler (se 17).	Vegetables in the open. Vegetables grown in the open including strawberries, but not peas for canning or potatoes (see 17).
14 Frukt og bær. De vigtigste er æbler og pærer, som især anvendes til frisk konsum samt surkirsebær og solbær til industriel forarbejdning.	Fruit and berries. The most important species are hand picked apples and pears and machine harvested cherries and black currants for processing.
15 Planteskole. Træer, buske og stauder dyrket på friland til plantning udendørs.	Nursery. Nursery products grown in the open for use in the open.
16 Gartneri i øvrigt fra friland. Først og fremmest potteplanter og blomsterløg.	Other horticulture in the open. Mostly pot plants and flower bulbs.

- 17 Landbrugsprodukter.** Afgrøder, som defineres som landbrug, herunder kartofler og konservesærter. Endvidere husdyrprodukter. **Agricultural products.** Crops defined as agricultural crops including potatoes and peas for canning, and livestock products.
- 18 Tilskud til landbrugsprodukter.** Først og fremmest hektarstøtte samt tilskud til kvæg og får. **Subsidies for agricultural products.** Mostly compensation payments for field crops and set-aside, but also premiums for cattle and sheep.
- 19 Generelle driftstilskud.** Tilskud til elproduktion på kraftvarmeværker samt investeringstilskud som f.eks. forbedringsstøtte samt tilskud til energibesparende foranstaltninger. **General subsidies.** Subsidy for production of electricity in combined power and heating stations and investment subsidies such as the improvement scheme and subsidies for energy-saving measures.
- 20 Salg af el.** Først og fremmest elsalg fra centrale kraftvarmeværker, men også fra vindmøller. **Sales of electricity.** Mostly from combined power and heating stations on the holding, but also from windmills.
- 21 Andre kilder.** Herunder fx indtægter fra udleje af bygninger og inventar, maskinstation samt jagtleje. **Other sources.** Including renting out buildings and equipment, contract operations and hunting rights.
- 22 Driftsomkostninger.** (23-33) Gartneriets omkostninger bortset fra renter og brugerfamiliens egen arbejdsindsats. **Costs.** (23-33) Total costs excluding interest and labour input by the holder and family.
- 23 Plantemateriale.** Herunder frø, stiklinger, udplantningsplanter og løg. Omfatter såvel indkøbt som egen produktion af plantemateriale. **Seed, cuttings, bedding plants.** Includes products produced on the holding as well as purchased products.
- 24 Potter og vækstmedier.** Inkl. potter, pottejord, grodan, CO₂ samt vandafgift. **Pots and potting soil etc.** Includes pots and soils including gro-dan, CO₂ and water costs.
- 25 Gødning, kemikalier m.v.** Kunstgødning, kemikalier inkl. afgift, biologisk bekæmpelse samt økologiske hjælpestoffer. **Fertilisers, chemicals etc.** Fertilisers and chemicals including tax, biological control and organic nutrients.
- 26 Emballage.** Kasser, containere osv., først og fremmest i forbindelse med salg. **Packing.** Includes packing, wrapping, containers for transportation etc.
- 27 Vedligeholdelse.** Herunder bygninger, inventar samt grundforbedringer. **Maintenance** of buildings, equipment and land improvements.
- 28 Varer og tjenester i øvrigt.** Omfatter bl.a. maskinstation, leje og leasing af inventar, foder, forsikringer, bilomkostninger mv. **Other goods and services** includes contract operations, rent of equipment, feed, insurance, business share of private car and miscellaneous.
- 29 Energi.** Energi til opvarmning af væksthuse, elektricitet, brændstof samt anden energi. **Energy.** Includes energy for heating greenhouses, electricity, fuel and other energy.
- 30 Energiafgifter.** Omfatter ikke-refunderet CO₂-afgift, SO₂-afgift samt energiafgift på rumvarme og varmt vand. **Taxes on energy** include non-refundable CO₂-tax, SO₂-tax and tax on energy for hot water and heating of staff rooms.
- 31 Afskrivninger** på bygninger, herunder væksthuse, inventar, grundforbedringer samt frugttræer, bærbuske og jordbærplanter. **Depreciation** on buildings including greenhouses, equipment, land improvements, fruit trees, berry bushes and strawberry plants.
- 32 Lønnet arbejdskraft.** Udbetalt løn minus tilskud til ansættelse af langtidsløse samt lære- og praktikpladser. **Hired labour.** Wages paid less subsidies for employing long-term unemployed and for apprentices.
- 33 Ejendomsskatter** på såvel selvejet som forpagtet jord. **Land tax** on own land as well as rented land.
- 34 Driftsresultat før renter.** Bruttoudbytte (9) minus driftsomkostninger (22). **Operating profit.** Gross output (9) – costs (22).
- 35 Nettorenteudgifter, gartneri.** Renteudgifter og forpagtningsudgift minus renteindtægter vedr. gartnerivirksomheden. **Net interest expenditure, horticulture.** Interest expenditure and tenancy rent less interest income concerning the horticultural holding.

<p>36 Driftsresultat, gartneri. Bruttoudbytte (9) minus driftsomkostninger (22) og nettorenteudgifter gartneri (35). Driftsresultatet afspejler vederlaget til brugerfamilien og egenkapitalen.</p>	<p>Net profit, horticulture. Gross output (9)– costs (22) and net interest expenditure (35). The net profit reflects the remuneration for the holder and family.</p>
<p>37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje Driftsresultat før renter (34) - brugerfam. vederlag (104) - forpagtningsafgift (106)</p> <hr/> <p style="text-align: center;">kapitalindsats (105)</p>	<p>Rate of return: Operating profit (34) - family remuneration (104) - rent, tenancy (106)</p> <hr/> <p style="text-align: center;">Capital input (105)</p>
<p>38 Lønningsevne, kr. pr. time: Driftsresultat før renter (34) + lønnet arbejdskraft (32) - forpagtningsafgift (106) - rentebelastning (107)</p> <hr/> <p style="text-align: center;">Arbejdsindsats, timer (6)</p>	<p>Labour income, DKK per hour: Operating profit (34) + hired labour (32) - rent, tenancy (106) - calculated interest (107)</p> <hr/> <p style="text-align: center;">Labour input, hours (6)</p>

INVESTERING OG FINANSIERING

- 46 Investeringer.** Samlede investeringer i gartneri-aktiver (47-49) samt private aktiver.
- 47 Væksthuse.** Inkl. borde, gardiner, varmeanlæg mv.
- 48 Inventar.** Køb minus salg af inventar.
- 49 Gartneriaktiver i øvrigt.** Herunder jord, andre bygninger, frugttræer, bærbuske, jordbærplanter, grundforbedringer, beholdninger og husdyr.
- 51 Finansielle aktiver.** Værdipapirer, indlån, fordringer samt kassebeholdning.
- 52 Pensionsopsparring.** Kapitalpension, rateopsparring og indekskontrakter.
- 53 Finansiering** = investeringer (46)
- 54 Egenfinansiering.** Løbende opsparring (245), afskrivninger, tilskud til kraftvarmeværk, arv, gave, salærer, erstatninger mv.
- 55 Realkreditlån.** Nettooptagelse af realkreditlån.
- 56 Banklån.** Nettooptagelse af banklån.
- 57 Låntagning i øvrigt.** Ændring i anden gæld, f.eks. vare- og moms-gæld.
- 58 Akkord på gæld.** Gældseftergivelse fra kreditorer.
- 59 Låneomkostninger.** Omkostninger i forbindelse med gæld udover renter og kurstab.
- 60 Forpagtning.** Forskydning i værdi af tilforpagtning.

BALANCE, ULTIMO

- 66 Egenkapital, ultimo.** Aktiver i selveje – gæld ved slutningen af regnskabsåret.
- 67 Aktiver i alt, ultimo.** Værdi af samlede aktiver ved slutningen af regnskabsåret inkl. private og finansielle aktiver, f.eks. bolig, bil, bankindestående, værdipapirer mv.

INVESTMENT AND FINANCING

- Investments.** Total investments in horticultural assets (47-49) and private assets.
- Greenhouses.** Including tables, thermal screens heating system etc.
- Equipment.** Purchase – sales of equipment.
- Other horticultural assets.** Including land, buildings other than greenhouses, fruit trees, berry bushes, strawberry plants, land improvement, stock, and livestock.
- Financial assets.** Securities, bank deposits, goods receivable, cash etc.
- Savings for retirement** by holder and spouse.
- Financing** = investments (46)
- Internal financing.** Savings (245), depreciation, subsidy for combined power and heating station, legacies, gifts, fees, damages etc.
- Credit institute loans.** Net credit institute loans.
- Bank loans.** Net bank loans.
- Other loans.** Changes in other debts such as goods and VAT liable.
- Remission of debt by agreement.** Cancelling of debts by creditors.
- Loan expenses.** Costs of borrowing money excluding interest and loss.
- Tenancy.** Change in value of rented land and buildings.

ASSETS AND LIABILITIES, END OF YEAR

- Net capital, end of year.** Own assets – debts.
- Assets, total, end of year.** Value of the holding as well as private and financial assets such as dwelling, car, bank deposits, securities etc.

- 68 Heraf gartneriaktiver.** Værdien af gartneriet, herunder jord, væksthuse, andre driftsbygninger, inventar og beholdninger, men ikke finansielle aktiver. **Of which horticultural assets.** Value of the holding including land, greenhouses, other buildings, equipment and stock, but not financial assets.
- 69 Passiver i alt, ultimo.** Værdi af gæld og forpagtning ved slutningen af regnskabsåret. **Total liabilities, end of the year.** Value of debts and tenancy.
- 70 Realkreditlån.** Værdi af lån inkl. kursregulering. **Credit institute loans.** Value of loans including adjustment for price of bonds.
- 71 Banklån.** Gæld i pengeinstitut i dansk eller udenlandsk valuta. **Bank loans** in Danish or foreign currency.
- 72 Lån i øvrigt.** Herunder vare-, moms- og skattegæld, pantebreve, personlige lån samt kapitaliseret aftægt. **Other loans.** Including goods and VAT liable, private loans etc.
- 73 Forpagtningsværdi.** Værdi af tilforpagtet jord samt bygninger. **Tenancy.** Value of rented land and buildings.
- 74 Gældsprocent.** Gæld som procent af aktiver i selveje. **Ratio of debts.** Debts as a percentage of own assets.

ENERGIFORBRUG

- 75 Energiforbrug.** (76+83) Samlet energiforbrug i gigajoule pr. virksomhed, herunder energi til opvarmning af væksthuse, elektricitet samt brændstof til varevogne, traktorer mv. Endvidere naturgas til elproduktion på kraftvarmeværker i gartnerierne. **ENERGY CONSUMPTION**
Energy consumption. (76+83) Energy, in gigajoules, for heating greenhouses, electricity, fuel for vans, trucks, tractors etc. and natural gas for production of electricity in combined power and heating stations on the holding.
- 76 Opvarmning af væksthuse.** (77-82) Samlet energiforbrug i gigajoule til opvarmning af væksthuse. **Heating of greenhouses.** (77-82) Total consumption of energy for heating greenhouses.
- 77 Naturgas.** Mængde i gigajoule. **Natural gas.** Quantity in giga-joules.
- 78 Fjernvarme.** Mængde i gigajoule. **District heating.** Quantity in giga-joules.
- 79 Let olie.** Mængde i gigajoule. **Gas oil.** Quantity in giga-joules.
- 80 Svær olie.** Mængde i gigajoule. **Fuel oil.** Quantity in giga-joules.
- 81 Kul.** Mængde i gigajoule. **Coal.** Quantity in giga-joules.
- 82 Anden energi** til opvarmning af væksthuse. Mængde i gigajoule. **Other energy** sources for heating greenhouses. Quantity in giga-joules.
- 83 Energi i øvrigt.** (84-86) Mængde i gigajoule af energi, som ikke direkte anvendes til opvarmning af væksthuse. **Energy sources** (84-86) which are not used with the purpose of heating greenhouses. Quantity in giga-joules.
- 84 Elektricitet.** Mængde i gigajoule. **Electricity.** Quantity in giga-joules.
- 85 Naturgas til elproduktion.** Den del af naturgasforbruget i kraftvarmeværkerne, som beregnes at være solgt som elektricitet. **Natural gas for electricity production.** The amount of gas consumption in combined power and heating stations used for the production of electricity sold from the holding.
- 86 Brændstof** til varevogne, markredskaber mv. Mængde i gigajoule. **Fuel** for vans, trucks, tractors etc. Quantity in giga-joules.
- 87 Energiomkostninger i alt.** (88+95+100). **Cost of energy, total.** (88+95+100).
- 88 Opvarmning af væksthuse.** (89-94) Samlede omkostninger til opvarmning i 1000 kroner. **Cost of heating greenhouses.** (89-94) in 1000 DKK.
- 89 Naturgas.** Omkostning i 1000 kroner. **Natural gas.** Cost in 1000 DKK.

90	Fjernvarme. Omkostning i 1000 kroner.	District heating. Cost in 1000 DKK.
91	Let olie. Omkostning i 1000 kroner.	Gas oil. Cost in 1000 DKK.
92	Svær olie. Omkostning i 1000 kroner.	Fuel oil. Cost in 1000 DKK.
93	Kul. Omkostning i 1000 kroner.	Coal. Cost in 1000 DKK.
94	Anden energi til opvarmning af væksthuse. Omkostning i 1000 kroner.	Other energy sources for heating greenhouses. Cost in 1000 DKK.
95	Energi i øvrigt. (96-99) Omkostninger i 1000 kr. for energi, som ikke direkte anvendes med det formål at opvarme væksthuse.	Cost of energy (96-99) not used with the purpose of heating greenhouses.
96	Elektricitet. Omkostning i 1000 kroner.	Electricity. Cost in 1000 DKK.
97	Naturgas til elproduktion i kraftvarmeværker på gartnerierne. Omkostning i 1000 kroner.	Natural gas for electricity production. Cost of gas in combined power and heating stations used for the production of electricity sold from the holding.
98	Brændstof til varevogne, markredskaber mv. Omkostning i 1000 kroner.	Fuel for vans, trucks, tractors etc. Cost in 1000 DKK.
99	Anden energi. Omkostning i 1000 kroner.	Other energy costs in 1000 DKK.
100	Grønne afgifter. (101-103) Omkostning i 1000 kroner.	Green taxes on energy (101-103) in 1000 DKK.
101	CO₂-afgift. Omkostning i 1000 kroner.	Tax on CO₂ in 1000 DKK.
102	SO₂-afgift. Omkostning i 1000 kroner.	Tax on SO₂ in 1000 DKK.
103	Rumvarmeafgift. Omkostning i 1000 kroner.	Tax on heating rooms and hot water for employees in 1000 DKK.
104	Brugerfamiliens vederlag beregnes som antal arbejdstimer gange en fastsat timeløn, der skønnes at udtrykke timebetalingen ved alternative muligheder for lønnet beskæftigelse, for 2003 fastsat til 188 kr.	Family remuneration is calculated as hourly wages of industrial labour times the number of hours worked by the family. For 2003, the estimated wage was DKK 188 per hour.
105	Kapitalindsats. Værdien af gartneriaktiverne i selveje primo.	Capital input. The value of occupier owned horticultural assets at the beginning of the year.
106	Forpagtningsafgift. Ekskl. ejendomsskat	Rent, tenancy. Excl. landtax
107	Rentebelastning udgør 4 pct. af kapitalindsatsen (105).	Calculated interest is 4 per cent of capital input (105).
108	Heraf potteplanter. Væksthusareal med potteplanter.	Of which pot plants. Greenhouse area with pot plants.
109	Heraf væksthushgrøntsager. Areal med væksthushgrøntsager.	Of which greenhouse vegetables. Area with greenhouse vegetables.
110	Heraf frilandsgrøntsager. Frilandsareal med grøntsager.	Of which vegetables. Area with vegetables in the open.
111	Heraf frugt og bær. Areal med frugt og bær.	Of which fruit and berries. Area with fruit and berries.
112	Heraf planteskole. Areal med planteskole.	Of which nurseries. Area with nursery plants.
113	Heraf med gartneriafgrøder. Frilandsareal med grøntsager, frugt, bær, planteskole, blomster m.v.	Of which horticultural crops. Area in the open with vegetables, fruit, berries, nursery, flower etc.

**FØLGENDE NUMRE OVER 200 BASERET PÅ
REGNSKABER MED PRIVATØKONOMI.**

**NUMBERS 200+ ARE BASED ON ACCOUNTS
WITH PRIVATE FINANCIAL ENTRIES.**

202 Stikprøve. Antal regnskaber anvendt i statistik-
ken for den pågældende gruppe.

Sample of accounts from the group in question.

**INDKOMST OG FORBRUG, BRUGERFA-
MILIEN**

**INCOME AND CONSUMPTION, HOLDER AND
FAMILY**

236 Driftsresultat, gartneri. Bruttoudbytte (9) minus
driftsomkostninger (22) og nettorenteudgifter,
gartneri (35). Driftsresultatet afspejler vederlaget
til brugerfamilien og egenkapitalen.

Net profit, horticulture. Gross output (9)– costs
(22) and net interest expenditure (35). The net
profit reflects the remuneration for the holder and
family.

239 Anden indkomst m.v. Lønindtægt for bruger og
ægtefælle, andre erhverv samt pension, dag-
penge og børnetilskud.

Other income etc. Wage income for holder and
spouse, other enterprises, pension, maintenance
allowance and child allowance.

240 Overskud, bolig. En beregnet lejeværdi for bo-
ligen minus vedligeholdelse, forsikringer og
ejendomsskat.

Profit, dwelling. Rental value of dwelling less
maintenance, insurance and land tax on the
dwelling.

241 Nettorenteudgifter, privat og andre erhverv.
Renteudgifter og forpagtningsafgift minus rente-
indtægter, vedr. privat og andre erhverv.

**Net interest expenditure, private and other
enterprises.** Interest expenditure and tenancy
expense – interest income from private and other
enterprises.

242 Løbende indkomst. Driftsresultat, gartneri (236)
+ anden indkomst m.v. (239) + overskud, bolig
(240) – nettorenteudgifter, privat og andre er-
hverv (241).

Current income. Net profit, horticulture (236) +
other income etc. (239) + profit, dwelling (240) –
net interest expenditure, private and other enter-
prises (241).

243 Personlige skatter. Betalte skatter inkl. ar-
bejdsmarkedsbidrag.

Personal tax. Paid income tax.

244 Privatforbrug. Inkl. lejeværdi af bolig, private
forsikringer samt privat del af bilomkostninger.

Private consumption including rental value of
dwelling, private insurances and private share of
car costs.

245 Løbende opsparing. Løbende indkomst (242) –
personlige skatter (243) – privatforbrug (244).

Savings. Current income (242) – personal tax
(243) - private consumption (244).

UDVIKLING I EGENKAPITAL

CHANGES IN NET CAPITAL

261 Egenkapitalforskydninger. Ændring i egenka-
pital i løbet af regnskabsåret.

Changes in net capital. Changes in net capital
during the accounting year.

262 Egenkapital, primo + løbende opsparing. Akti-
ver i selveje – gæld ved begyndelsen af regn-
skabsåret + løbende opsparing (245).

Net capital, beginning of year + savings. Own
assets – debts + savings (245).

263 Kapitalændringer på aktiver. Ændringer i akti-
vernes værdi, som skyldes prisudviklingen.

Capital changes on assets. Changes in value of
assets due to price changes.

264 Kapitalændringer på gæld. Ændringer i gæl-
dens værdi, som skyldes kursændringer.

Capital changes on debts. Changes in value of
debts due to price changes on bonds.

265 Andre kapitalændringer. Herunder arv, gave,
tilskud til kraftvarmeværk, pensionsopsparing,
akkord, erstatninger, salærer mv.

Other capital changes. Including legacies, gifts,
subsidies for combined power and heating sta-
tions, savings for retirement, remission of debts
by agreement, damages, fees etc.

266 Egenkapital, ultimo. Aktiver i selveje – gæld
ved slutningen af regnskabsåret.

Net capital, end of year. Own assets – debts.

Danish horticulture 2003

Gross output per holding fell by a good 2 % compared to the previous year to DKK 2.9 million in 2003. Costs fell by just under 2 % to DKK 2.6 million, and the net profit was DKK 250,000 or DKK 22,000 less than in 2002. The net profit remunerates input of labour by the holder and family and net capital.

The fall in gross output and costs is to some extent due to a change in composition of the population of holdings, since the share of greenhouse holdings fell. On average, gross output and costs for greenhouse holdings is higher than for holdings in the open. The price of horticultural products in total was unchanged compared to the previous year according to Agricultural Price Statistics 2003. The composition of the gross output of the holdings is shown in figure 1 and table 1.1.

The statistics for 2003 are based on 306 accounts, selected to be representative of the 1,618 Danish horticultural holdings. The number is 1 % lower than in the year before, but only the number of greenhouse holdings has fallen, while there was a slight increase in the number of holdings in the open. Contrary to greenhouse holdings, some holdings in the open change between agriculture and horticulture depending on the share of horticultural crops.

Investments in horticultural assets rose by DKK 6,000 to DKK 258,000 per holding (figure 2 and table 1.2). Investments were DKK 29,000 higher than depreciation, implying less wearing down than building up of the holdings. Investments in greenhouses and equipment increased considerably, whereas net purchase of real estate went down and was negative partly due to sales of property from some rather small holdings. A good three quarters of the investments were financed internally.

Since 2001, accounts that do not include private entries have been used in the statistics. However, from 2002 to 2003, the number more than doubled to 47, mostly greenhouse holdings. This means that figures on income from sources outside the holding, private consumption etc. are slightly less representative than in previous years.

Net capital at the end of 2003 was lower than at the end of 2002, and the ratio of debts was 4 percentage points higher. However, for greenhouse holdings, net capital at the beginning of 2003 was lower than at the end of 2002. To some extent this is due to the increase in number of accounts without private entries.

Holdings with pot plants

The net profit per pot plant holding went down by DKK 135,000 to DKK 430,000 as a result of higher increases in costs than in gross output, see table 2.1. It should be mentioned that 2002 was the best year in the analysed five-year period.

As shown in figure 3 and table 2.1, the greenhouse area per pot plant holding rose each year from 1999 to 2003 whereas the number of holdings went down. From 2002 to 2003, the area rose by about 400 sq. metres to 7,852 sq. metres, resulting in a rise in gross output to DKK 6.1 million. The gross output from pot plants was DKK 683 per sq. metre of greenhouse, which is almost unchanged compared to 2002. The price of pot plants fell by 1 % compared to 2002 according to Agricultural Price Statistics 2003.

Costs rose by 10 % to DKK 5.6 million incl. interest payment. Particularly costs of energy, hired labour and maintenance rose.

The rise in energy costs from DKK 681,000 to DKK 788,000 was caused by higher energy prices, a larger greenhouse area, and higher consumption as well as sales of electricity. More sales of electricity means more input of natural gas. Electricity costs have been increasing each year between 1999 and 2003. Use of energy, including electricity, rose slightly to 1.79 gigajoules per sq. metre of greenhouse, probably because of a colder winter than the year before.

The composition of energy types used in the horticultural production in 2003, measured in gigajoules, is shown in figure 7. Natural gas for electricity production is not shown in figure 7.

Costs of hired labour rose by 14 % to almost DKK 1.8 million because of higher hourly wages and more hours worked. However, the value of production per hour worked rose, and since product prices went down slightly, the amount produced per hour, the labour productivity, was higher than in 2002. The combination of lower product prices and higher labour prices, however, was the reason that the share of labour cost (including assessed remuneration of labour by holder and wife) in gross output rose from just under 35 % to just under 37 %.

The rise in labour productivity resulted in a rise in labour income per hour from DKK 141 to DKK 145 per hour in spite of the fall in net profit. The rate of return fell from 5.6 to 3.5.

As in previous years, labour income was highest on the largest holdings in 2003. As shown in figure 5 and tables 2.3-2.5, labour income was DKK 158 per hour from holdings of at least 10,000 sq. metres with greenhouses, but only DKK 97 from holdings with less than 5,000 sq. metres of greenhouse. The difference increased in 2003 as there was an increase for large holdings and a decrease for small holdings.

Again, in 2003, there was a high variability among holdings, which was due not only to different holding sizes. Thus, the poorest fourth of the holdings made a net profit of DKK -278,000 on average, while the best fourth made net profits of DKK 1,564,000 on average. Concerning labour income per hour, the difference between the poorest and the best group increased from 2002 to 2003 (table 2.1 and figure 4). In 2003, the poorest group made a labour income of DKK -50 per hour, while the best group made DKK 183 per hour. Low results can be caused by unfortunate conditions in a particular year, but a large variability combined with economies of scale can also indicate that the structural development towards larger, but fewer holdings is going to continue.

Investment in horticultural assets rose considerably from DKK 426,000 to DKK 745,000 per holding. Investments in greenhouses more than doubled to DKK 186,000 and in equipment almost doubled to DKK 327,000 cf. table 2.1. It should be added that the majority of investments in buildings is large building projects on a few holdings. The majority of investments took place on holdings larger than 10,000 sq. metres, see tables 2.3-2.5.

Of the total investments, 71 % were financed internally, 20 % by credit institutes and the remaining largely by banks.

The ratio of debts at the end of 2003 was 7 percentage points higher than that at the end of 2002. Of this, 5 percentage points were due to a change in the accounts selected.

Greenhouse vegetables

The net profit per holding with greenhouse vegetables was DKK 334,000, which is almost unchanged compared to 2002, cf table 3.1. The greenhous area per holding rose slightly to 11,123 sq- metres.

The gross output per sq. metre of vegetables was DKK 404, which is almost unchanged compared to 2002. Behind this figure is a fall in the price of tomatoes and lettuce of 3 and 8 % respectively, and a rise of 17 % in the price of cucumbers according to Agricultural Price Statistics 2003. The gross output was slightly lower than in 2002, mostly due to less electricity sold from combined power and heating stations.

The distribution of costs and net profit is shown in figure 6 and table 3.1. Total costs went down, mostly because of lower costs of energy, maintenance and hired labour. The use of energy went down because of less electricity sold, but also use of energy for heating per sq. metre of greenhouse went down to 2.01 gigajoules including electricity.

The composition of energy use in the horticultural production is shown in figure 7. Natural gas is very important on holdings with vegetable production. Besides the natural gas for heating shown in the figure, gas is also used for electricity production of which most is sold from the holding.

Costs of hired labour went down because of fewer hours worked. In spite of this, labour income fell by DKK 6 to DKK 142 per hour in 2003, while the rate of return fell from 4.1 to 2.0.

Total investments in horticultural assets almost tripled to DKK 533,000 per holding. Particularly investments in equipment and in real estate went up, while building of new greenhouses was still at a low level. The ratio of debts was 53 % at the end of the year compared to 54 % a year before. The fall was due to the development in real estate prices and to savings.

Vegetables in the open

The net profit from holdings with vegetables in the open more than doubled to DKK 206,000 per holding due to lower costs and an almost unchanged gross output. The fall in costs is related to a decrease of 4 hectares to 31 hectares per holding, of which about half was used for vegetables cf. figure 8.

The gross output per hectare with vegetables rose by DKK 7,000 to DKK 85,000 in spite of 5 % lower product prices according to Agricultural Price Statistics 2003. Compared to 2002, the amounts and/or quality produced must have been higher.

Costs fell by DKK 118,000 to DKK 1.3 million including interest payment. Several cost items were lower, in particular should be mentioned a fall of DKK 66,000 to DKK 340,000 for hired labour, mainly due to fewer hours. Net interest payment went down by DKK 19,000 to DKK 120,000. The distribution of costs and net profit 1999-2003 is shown in figure 9.

Labour income rose from DKK 96 to 117 per hour. At the same time the difference between the poorest and the best group rose as there was a fall for the lowest quarter of the holdings and a rise for the best quarter. The average rate of return went up from -5.5 to -0.3.

Investments in horticultural assets dropped to DKK 96,000 per holding, and in 2003 depreciation was DKK 16,000 higher than the investments.

In spite of the relatively high net profit from the holding, other income from wages etc. were still higher and the current income was DKK 523,000. After private consumption and taxes, savings of DKK 104,000 remained. The ratio of debts was 47% compared to 50 % a year earlier.

Fruit and berries

The net profit fell by DKK 32,000 to DKK -13,000 per holding. It was the first time in a number of years that the net profit was negative, see figure 10 and table 5.1. The lower net profit was due to a gross output that went down and costs that also went down, but not as much. The area with fruit and berries per plantation was 15.6 hectares or 0.6 hectares more than in 2002 (figure 8 and table 5.1).

The gross output per hectare fell by 16 % to DKK 23.200, and it particularly dropped for black currant and sour cherries, for which prices dropped by 49 and 10 % respectively according to Agricultural Price Statistics 2003. However, for fruit and berries as a whole, prices went up by 2 % and therefore yields and/or quality of the products must have been lower.

Costs fell by DKK 69,000 to DKK 443,000 incl. interest payments. Particularly the items other goods and services and hired labour went down, the former due particularly to lower costs of contract operations, probably because of fewer berries to be harvested, and to lower costs of livestock because of fewer animals.

The fall in cost of hired labour was due mainly to fewer paid hours. Figure 11 shows the development in labour input and area with fruit and berries. During the five-year period, labour input fell while the area went up. Thus, labour input per hectare went down, and so did the gross output per hectare with fruit and berries, which was DKK 33,000 in 2000 or more than 40 % above the level in 2003. Gross output per hectare fell particularly for black currant and for sour cherries since 2000, due in particular to much lower prices of black currant and lower yield of sour cherries. For fruit and berries as a whole, product prices went up.

Thus fruit and berry production has become less labour intensive and it looks like yield per hectare is going down. The labour input of the holder and family has gone down, and in 2003 it was equal to 0.7 persons employed full-time. The net profit went down, and the production seems to become more and more a hobby to the holder. As shown in table 5.2 and figure 10, income from the plantation has been relatively low each year, and the holder and family rely on income from other sources than the plantation. The total number of plantations has been rather constant throughout the five-year period cf. table 5.2.

Because of sales of land in some plantations, total investments were negative in 2003. Investments in equipment went down as well, while investments in fruit trees and berry bushes changed less and were DKK 31,000 per holding. The ratio of debts was 44 % compared to 45 % at the end of 2002.

Nurseries

The net profit per holding with nursery production rose by DKK 105,000 to DKK 312,000 in 2003 cf. table 6.1 and figure 13. The net profit rose because of a higher gross output and almost unchanged costs. The area with nursery production rose by 0.4 hectares to 12.7 hectares per holding, see figure 8 and table 6.1.

The gross output rose by DKK 128,000 to a good DKK 2.5 million per holding. Gross output per hectare with nursery production rose by 11 % to DKK 214,000. Most of this development is likely to be caused by 8 % higher product prices according to Agricultural Price Statistics 2003.

Costs were almost unchanged DKK 2.2 million incl. interest payment. The distribution of costs and net profit is shown in figure 12 and table 6.1.

Total labour input was almost unchanged 8.689 hours, and so gross output per hour rose once again as shown in figure 13. Labour income per hour rose by DKK 10 to DKK 121, while the rate of return rose from -1.7 to -0.2.

Total investments in horticultural assets fell by DKK 32,000 to DKK 171,000 per holding. Investments were still higher than depreciation. The ratio of debts rose by 1 percentage point to 40 % at the end of 2003.

The net profit from the nursery made up more than half of the current income of the holder and family. The holder and family worked 2,241 hour in the nursery, corresponding to 1.3 persons employed on a full-time basis, which is much more than in holdings with fruit and berries or vegetables in the open. The current income of the holder and family was higher than private consumption and taxes, and savings were DKK 151,000 per nursery.

Revisionskontorer, der har bidraget med mindst tre regnskaber

Cityrevision, Århus C	Landbrugsrådgivning Østjylland I/S, Horsens
Sydvestjysk Landboforening, Varde	Agrogården, Ringe
Landbrugsrådgivningen Nordvestfyn, Vissenbjerg	Fyns Familiebrug, Odense NV
Nordsjællands Landboforening, Hillerød	Østdansk Økonomirådgivning I/S, Rønnede
Odsherreds Landboforening, Nykøbing Sjælland	Landbo Centrum, Borup
Sjællandske Familiebrug, Ringsted	Revision Sjælland A/S, Hvidovre
Sydhavsøernes Landboforening, Nykøbing Falster	Gartnerrevision v/ Leo Olsen & Dalgaard, Odense M
R2 Revision, Odense V	Ranch & Andersen I/S, Aarhus N
H. Martinsen, Kolding	Dansk Revision Aalborg, Ålborg SV
Skælskøregnens Landboforening, Skælskør	Revisionsfirmaet Fyns Erhvervsrevision, Odense C
Landbo Midt, Viborg	Axel Gram I/S, Odense C
Landbrugsrådgivning Nord I/S, Støvring	Landbo Limfjord, Skive
Århus-Hadsten Landboforening, Hinnerup	Lolland-Falsters Familiebrug, Nykøbing Falster
